

Η ΠΑΝΔΩΡΑ.

ΟΛΛΑΝΔΙΚΟΝ ΔΙΕΓΗΜΑ.

(Μετάφρασις).

(Συνέχεια. Ἴδε Φυλλ. 30.)

Ὀκτώ ἡμέρας μετὰ τὴν ἀπαισίαν ταύτην νύκτα, ἡ Χριστίνα Ἀμβόργη κατεκλείετο ἐντὸς μοναστηρίου.

Παρὰ τὰ σύνορα τῆς Βελγικῆς, ἐπὶ τῶν κορυφῶν ἑνὸς λόφου, ὑψοῦται κτίριον μέγα, λευχὸν καὶ ἀρρυθμον, ἄθροισμα συγκεχυμένων τοίχων, στεγῶν, γωνιῶν καὶ δωματίων (ταρατσῶν). Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου ὑπάρχει χωρίον, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι μετὰ πολλῆς πάντοτε εὐλαθείας ἀφορῶσι πρὸς τὸ οἰκοδόμημα τὸ δεσπύζον τῶν εὐτελῶν αὐτῶν καταλυμάτων, διότι βλέπουσιν ἐν αὐτῷ κωδωνοστάσιον ἐκκλησίας καὶ ἀκούουσιν ἀκαταπαύστως τὸν θρησκευτικὸν τῶν κωδῶ-

ΠΑΝΔΩΡΑ.

νων ἡ/ον, τὸν κηρύσσοντα πόρρω, ὅτι ἐπὶ τῶν κορυφῶν τοῦ ὄρους ἐκείνου ζῶσι ψυχαὶ παρακαλοῦσαι τὸν Θεὸν ὑπὲρ δυνάμεως τῶν ἀνθρώπων. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο εἶναι μοναστήριον· οἱ πένητες καὶ οἱ ἀσθενεῖς γινώσκουσι καλῶς τὴν ἀτραπὸν, τὴν διὰ τῆς πλευρᾶς τοῦ λόφου ἄγουσαν πρὸς τὴν φιλόξενον φλιάν τῶν ἐν αὐτῷ μοναζουσῶν γυναικῶν. Ἡ περίξ χώρα οὐδεμίαν ἔχει ἀγροτικὴν γάρβιν ἢ φύσις δὲν ἀνέλαβε νὰ πραύνη τὴν ἐρημίαν ἐκείνην καὶ νὰ ἐνθυμίῃ τὸν Θεὸν διὰ τοῦ κάλλους τῆς παρ' αὐτοῦ δημιουργηθείσης οἰκουμένης. Οὐδεὶς ἐπισκέπτεται τὴν γωνίαν ταύτην τῆς γῆς ἀλλ' οἱ ἐν αὐτῇ γεννηθέντες τὴν ἀγαπῶσι, καὶ τοι μὴ ὥραιάν· εἶναι δὲ ἤρεμος, οὐδὲ πενίαν πολλήν, οὐδὲ μέγαν πλοῦτον ἔχουσα, οὐδὲ πολυάνθρωπος, οὐδὲ ἔρημος· ὁ οὐρανὸς αὐτῆς εἶναι ὁπωσούν νεφελώδης, ὁ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἄνεμος πνέει σχεδὸν ἀδιαλείπτως· ἡ φορὰ τῆς κατοικίῃς δὲν παύει ὅπου παύουσι τὰ κύματα, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσα πρὸς μικρὸν ἔτι τὸν δρό-

Φυλλ. 31.

μόν της ἐπὶ τῶν παρακειμένων πεδίων, ἐπεκρίπτεται ἐπὶ τὰς καλαμίνας τοῦ χωρίου στέγας. Ποῦ καὶ ποῦ μόνον, ὀλίγη χλόη διακόπτει τὸν αὐχμηρὸν ὀρίζοντα· οἱ δὲ οἰκοδομήσαντες τὸ οἰκητήριον ἐκεῖνο τῆς αἰωνίας προτευχῆς εἶχον βεβαίως τὴν σταθεράν καὶ εὐθεΐαν πίστεως, τῆς ὁποίας ἡ εὐλάβεια δὲν ἔχει χρεῖαν τῶν προτροπικῶν τῆς φαντασίας θεαμάτων.

Ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου τούτου κατακλείσθη ἡ Χριστίνα Ἀμβέργη· εἰς τὸ οἰκητήριον τοῦτο τῆς θαλάσσης, τῆς σιωπῆς, καὶ τῆς ἡθικῆς νεκρώσεως εἰσῆλθεν ἡ πλήρης νεότητος, ζωῆς καὶ ἀγάπης Χριστίνα, καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ὁ ἐπιτύμβιος λίθος ἐπετέθη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς.

Ἐν κελλίῳ τὸ ὁποῖον οὐδὲν εἶχε τὸ καθιστῶν αὐτὸ ἀναπαυτικώτερον ἢ κομψότερον τῶν ἄλλων τοῦ μοναστηρίου κελλίων, ἐκάθητο ἡ Ἡγουμένη πλησίον ἐνὸς παραθύρου, ἀναγινώσκουσα ἐπιστολήν· ἦτο δὲ γυνὴ τεσσαρακοντοῦτις, ἔχουσα φυσιολογίαν ἡμερον, ὡχρὰν ὀπωροῦν καὶ ὀπωροῦν λεπτὴν, ἀλλ' ἀτάραχον καὶ γαληνιωτάτην· ὁ θεωρῶν αὐτὴν ἐνόμιζεν ὅτι οὐδέποτε ἠνθάνθη ἀκτὶνὰ ἡλίου, οὐδέποτε δὲ ἤκουσε τὸ θόρυβον τοῦ κόσμου· καὶ τοῦτο ἦτο ἀληθὲς τῷ ὄντι. Ἡ Ἡγουμένη εἰσῆλθε νεωτάτῃ εἰς τὸ μοναστήριον, ἐπέρραθεν ἐν αὐτῷ τὴν ζωὴν τῆς καὶ δὲν ἐγίνωσκε παντάπασι τὸν λοιπὸν κόσμον· ἡ θρησκεία δὲν ἐπέβληεν εἰς αὐτὴν ὡς παραμυθία προηγουμένως χυθέντων δακρύων· ἀλλὰ ὑπῆρξεν ἀρχὴ καὶ τέλος τῆς ζωῆς. Ἐν τῇ ψυχῇ τῆς μοναχῆς αὐτῆς βαθεῖα ἐπεκράτει ἡρεμία· ἡ ψυχὴ ἐκαίνη ὡμοιάζει δένδρον, τοῦ ὁποίου τὰ φύλλα οὐδέποτε ἤθελε θίξει ὁ ἀνεμὸς· ἡ ἐταραξία τῶν πρώτων τῆς ὑπάρξεώς της στιγμῶν διήρκατε δι' ἀπεντος τοῦ βίου. Οἱ ὀρθαλμοὶ τῆς δὲν εἶδον ποτὲ ἄλλο τι παρὰ τοὺς τοίχους τῆς μονῆς· τὰ ὧτά της δὲν ἤκουσαν εἰμὴ τὰς γλυκείας καὶ ταπεινάς τῶν συντρόφων τῆς φωνάς, εἰμὴ τὸ ἄσμα τῶν προτευχῶν, εἰμὴ τὸν ἦχον τῶν κωδῶνων. Ἡ καρδία της δὲν ἠσθάνθη ποτὲ ἄλλο τι εἰμὴ ἀδιαφορίαν μὲν πρὸς τὸν κόσμον, εὐλαβῇ δ' ἐπιθυμίαν τοῦ ν' ἀπέλθῃ εἰς τὸν κόλπον τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἤξευρεν ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ἀγαπήτῃ ποτὲ τὴν ζωὴν, καὶ διήρχετο αὐτὴ μὴ ἀριθμοῦσα τὰς ἡμέρας, μὴ ἐπιτρέπουσα ἑαυτῇ νὰ ποιῇ τὴν ἐντεῦθεν ἔξοδον, καθὼς δὲν ἤθελαν ἐπιτρέψαι εἰς τὸν πόδα της νὰ βῇ ταχύτερον ἐπὶ τῶν πλακῶν τῆς μονῆς. Ἦτο δὲ καθ' ὅλα μεμετρημένη, συνεσταλμένη περὶ τὰς χειρονομίας, τὰς κινήσεις, καὶ τὰς ἰδέας, καὶ ἀπελάμβανε τὴν ἀνέρελον ἐκαίνην εὐτυχίαν τὴν ὁποίαν παρέχουσιν ἡ καθαρὰ συνείδησις καὶ ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπη. Πρὶν ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῆς μονῆς, ἐκκαλεῖτο ἀδελφὴ Μαρία τῶρα ὡνομάζετο ἡ Ἡγουμένη· μετὰ παρέλευσιν δὲ τριῶν ἐτῶν ἔμελλε νὰ λάβῃ τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ ἐπανέλθῃ μετὰ τῶν ἀδελφῶν ὅσοι οὐδεμίαν εἶχον ἄλλην παρὰ τὸ προσεύχεσθαι φροντίδα.

Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ τὴν ὁποίαν ἀνεγίνωσκεν ἡ Ἡγουμένη.

«Θσιωτάτῃ Ἡγουμένῃ,

«Σὰς στέλλω τὴν ἀνεψιάν σας Χριστίαν Ἀμβέρ

γην, καὶ τὰς παρακάλω νὰ μὲ κάμειτε τὴν χάριν νὰ τὴν κερτήτετε πλησίον σας. Ὁ σκοπὸς μου εἶναι νὰ ἀπαυθῇ ἡ νῆα αὐτῇ τὸν μοναχικὸν βίον· παρασκευάσατε τὸ πνεῦμά της εἰς τοῦτο διὰ τῶν σοφῶν συμβουλῶν σας· ἁμαρτήματα μεγάλα παρ' αὐτῆς πρᾶχθέντα, μὲ ἀναγκάζουν νὰ τὴν ἀπομακρύνω ἀπὸ τῆς αἰκίας μου, ἡ δὲ ἡτυχία ὅλης τῆς ζωῆς της ἀπαιτεῖ ἀγρυπνῶν ἐπιτήρησιν, ὁποῖαν ἐν μοναστηρίῳ μόνον δύνασθε νὰ ἐπιτύχωμεν. Εὐαρεστηθῆτε λοιπὸν, φίλτάτῃ καὶ σεβαστῇ μου συγγενῆς, νὰ τὴν δεχθῆτε ὑπὸ τὴν στέγην σας· τὸ εὐαρεστότερον διὰ τὴν ἀνεψιάν σας Χριστίαν μέλλον εἶναι τὸ ν' ἀποφασίσῃ νὰ μείνῃ ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ διὰ παντός. Ἐὰν ἐρωτήτῃ ποτὲ περὶ νέου τινὸς καλουμένου Ἑρβέρτου, εἰμπαρεῖτε νὰ τὴν εἰπῆτε ὅτι ἀπέβλεπεν εἰς Νέαν Ὀλλανδίαν, καὶ ὅτι ἐκεῖθεν θέλει μεταβῇ εἰς τὰ ἄλλα ἡμῶν ἀπώτατα καταστήματα.

«Διατελῶ δὲ, ὀσιωτάτῃ Ἡγουμένῃ, μὲ σέβας, ὁ συγγενῆς ὑμῶν καὶ φίλος

Κάρολος Ἀμβέργης.»

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δὲν ἐκίνησε παντάπασι τὴν περιέργειαν τῆς Ἡγουμένης, ἥτις δὲν εἶχεν ἐτι ἰδεῖ τὴν Χριστίαν, οὐδὲ ἠδύνατο νὰ τὴν ὁμιλήτῃ τὴν στιγμὴν ταύτην, διότι ἦτο ἡ ὥρα τῆς σιωπῆς· ἀπὸ ἀνέγνωσε τὰ γραφέντα ὑπὸ τοῦ Κάρολου Ἀμβέργου, ὅστις ἦτο ἐν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας της, ἀτέτραψε τοὺς στοχασμοὺς της ἀπὸ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ καὶ ἀνέλαβε τὸ βιβλίον, ἐν ᾧ ἐζήτηι ἀξιωματὰ τινα πρὸς μελέτην. Ἡ πρὸ καιροῦ εἰς τὴν ὑπακοὴν εἰθισμένη ψυχὴ της ἐδυστήθη πάλιν εἰς στοχασμοὺς ἐμβριθεῖς. Ὅταν ἤχηται ὁ κώδιον, ἡ Ἡγουμένη ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, προσσηκῆθη πολλὴν ὥραν μετὰ τῶν ἄλλων μοναζουσῶν, ἐλητμόνητε τὸν κόσμον ὁλόκληρον, ἠγέρθη χωρὶς νὰ ἤξεύρῃ ἐν ὥρᾳ ἡ στιγμὰς ἐπέρραθεν γονυκλινῆς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ, ἔδωκε τὸ σύνθημα τοῦ τέλους τῆς σιωπῆς, λέγουσα πρὸς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὴν μοναχήν· «Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς εὐλογήτῃ, ἀγαπητὴ ἀδελφὴ!» καὶ, ἐπανεληθούσα εἰς τὸ κελλίον της, ἔστειλε νὰ ζητήτῃ τὴν Χριστίαν Ἀμβέργην.

Ἡ Χριστίνα ἦλθεν· οἱ ὀρθαλμοὶ της ἦσαν γεμάτοι δάκρυα· αἱ πρειαὶ της ἦσαν μαρμαρωταί, τοσοῦτον εἶχε θίξει αὐτάς τὸ μάκτρον, τὸ ὁποῖον ἤθελε νὰ κρύψῃ τὰ δάκρυα τῆς δυστυχοῦς κόρης· ἡ ἀναπνοὴ της ἦτο σύντομος· καὶ ἐξήρχετο ἀπὸ τῶν χειλέων αὐτῆς ὡς ὀδυρμὸς σχεδόν· τὰ μέλη της ἐταράττοντο ὑπὸ νευρικοῦ σπασμοῦ, μόλις δ' ἐτηνρίζετο καὶ ἐφαίνετο πᾶντα φρικτὰ ψυχῇ τε καὶ σώματι.

Ἡ Ἡγουμένη ἐκύτταξε τὴν Χριστίαν μετὰ πολλῆς ἀπορίας, διότι ποτὲ δὲν εἶδε πλάσμα ἀνθρώπινον ὑπὸ τοσαύτης συγκινήσεως τεταραγμένον· ἡ καρδία της, ἥτις δὲν εἶχεν ἀμβλυνθῇ πρὸς τὰ παθήματα τῶν ἄλλων, διότι τὰ πάντα περὶ αὐτὴν ἦσαν ἀτάραχα, ἠσθάνθη παρευθὺς οἶκτον, καὶ δάκρυά τινα ἐπεφάνησαν εἰς τοὺς ὀρθαλμοὺς της· ἀλλὰ τὰ δάκρυα αὐτὰ δὲν ὡμοιάζον τὰ τῆς Χριστίας δάκρυα, εἶχον γλυκύτητα· καὶ ἐφαίνοντο οὐρανόθεν κατερχόμενα πρὸς παραμυθίαν τῶν δυστυχῶν.

Ἡ μοναχή ἠγέρθη, ὑπῆγε καὶ παρέλαβε τὴν πλησίον τῆς θύρας ἵσταμένην Χριστίαν, τὴν ἔβαλε νὰ καθῆται πλησίον τῆς, καὶ τὴν εἶπε μὲ ἱλαρότητα·

— Τέκνον μου, βλέπω ὅτι ἔχεις πολλὴν ἀνάγκη τῆς θείας ἐπικουρίας· ὁ Θεὸς οἰκεῖ ἐν τῷ ἱδρύματι τούτῳ, ὅπου ὑπηρετεῖται μετὰ πλείστης ἀγάπης· θέλεις προσευχηθῇ μετ' ἡμῶν, θέλομεν προσευχηθῇ μετὰ σοῦ.

— Δὲν θέλω νὰ μείνω ἐδῶ, κυρία μου! ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα· ἀποθνήσκω, ἐὰν μείνω κατὰκλειστος ἐν τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ! Δὲν θέλω, δὲν δύναμαι νὰ γίνω μοναχή· ἀφετέ με ἐλευθέραν, κυρία μου!

Αἱ λέξεις αὗται ἐπρὸςφέρθησαν μὲ τὸν τόνον τῆς ἀπελπισίας, μὲ ἔχον φωνῆς οἷον αἱ τοῖχοι τοῦ μοναστηρίου τούτου οὐδέποτε ἤκουσαν. Ἡ ἡγουμένη ἐξεπλάγη ἐπὶ μίαν στιγμὴν, τὸ βλέμμα τῆς ἠτένιζε τὴν Χριστίαν, ὡς ἂν δὲν ἐννοεῖ ὅσα ἤκουσεν.

— Ὡ! ἀφετέ με νὰ φύγω, κυρία μου, ἀνέλαβεν ἡ νέα κόρη, πίπτουσα εἰς τὰ γόνατα τῆς μοναχῆς καὶ βρέχουσα διὰ δακρύων τὰς χεῖράς τῆς, τὰς ὁποίας ἤσπαζετο· διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀφετέ με νὰ φύγω! Δι' ὅλης μου τῆς ζωῆς ὑπῆρξα ἐλευθέρα καὶ εἶμαι μνηστὴρ δυστυχοῦς νέου, ὅστις θέλει ἀποθάνει ἐὰν μείνωμεν χωρισμένοι. Θέλω νὰ γίνω σύζυγος αὐτοῦ, ἀφωσιωμένη καὶ ὑπήκοος, ἐκπληροῦτα καὶ ἀγαπῶσα ὅλα τὰ καθήκοντά μου. Μητέρα δὲν ἔχω πλέον, οὐδεὶς τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων μὲ ἐλεεῖ! Ὑμεῖς ἡ ὁμοιαζούσα ἄγγελον, κυρία μου, ἀφετέ με νὰ φύγω!

Ἡ ἡγουμένη συνεκινήθη· ἡ δὲ συγκίνησις αὐτῆς ἦτο μεμιγμένη μετὰ ἀπορίας καὶ σχεδὸν μετὰ τρόμου· ἀνετριχίαζε βλέπουσα ψυχὴν πλασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἵνα κατανοῇ καὶ λατρεύῃ αὐτὸν, παραδιδωμένην ἐν ἐνὶ τῶν πλασμάτων του εἰς τὴν τρικυμίαν τῶν παθῶν, ὡς φύλλον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἀπὸ τοῦ δένδρου ἀποσπασθὲν· ἀλλὰ καθ' ἑαυτήν, ἐν τῷ βυθῷ τῆς καρδίας τῆς, ἡ ὀρθὴ καὶ πεφωτισμένη αὐτῆς κρίσις ἤλεγχε πικρῶς τὸν Κάρολον Ἀμβέρghν διὰ τὴν τοιαύτην τῆς πατρικῆς του ἐξουσίας χρῆσιν. Πλησιασάσα δὲ εἰς τὴν Χριστίαν, τὴν εἶπε μὲ πραότητά·

— Ὀνόμαζέ με μητέρα σου· ἐγὼ οὐδεὶς καλεῖται κυρία μου, διότι ἀποτελοῦμεν μεγάλην οἰκογένειαν· περὶ σέ δὲ ἔχεις εἰμὴ ἀδελφὰς καὶ ἐμέ, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ὀνομάζῃς μητέρα σου. Μὴ μὲ ὀμιλῇς περὶ τῆς παρελθούσης ζωῆς σου, δὲν εἶμαι ἐπιτηδεῖα νὰ θεραπεύσω τὰς πληγὰς σου. Ἐν τῇ μονῇ αὐτῇ θέλεις εὖρεϊ καρδίας ὅχι συμπαθητικώτερας τῆς ἐδικῆς μου, ἀλλὰ ἱκανώτερας νὰ σὲ ὀδηγήσωσιν. Ἐννοεῖς, τέκνον μου, ὅτι σήμερον δὲν εἰμφορεῖς νὰ ἐξέλθῃς ἀπὸ ἐδῶ· σὲ ἀνέβλεψαν εἰς ἐμέ, ἐγὼ δὲ δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀπομακρύνω ἀπὸ τῆς μονῆς ταύτης, εἰμὴ διὰ νὰ σὲ παραδώσω εἰς τὰς χεῖρας τοῦ πατρός σου. Ἐπειδὴ νομίζει φρόνιμον νὰ μὴ σὲ ἔχῃ πρὸς τὸ παρὸν παρ' ἑαυτῷ, σοχαζομαι, κόρη μου, ὅτι μετὰ τὴν πατρικὴν οἰκίαν, καλῆτέρα ἄλλη δὲν ὑπάρχει παρὰ τὴν θεῖαν ταύτην μονήν. Δοκίμασε νὰ ἀναπνεύσῃς ἐπὶ τινὰ χρόνον τὸν ἀέρα τοῦ ἱεροῦ τούτου καταλύματος·

ζήτησε παρ' ἡμῖν τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς χωρὶς νὰ ἀπαλλοτριώσῃς τὴν ἐλευθερίαν σου· λαβε τὸ μέλαν τῶν ὑποδοκίμων ἱμάτιον, ἱμάτιον σάγηναν, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἡ καρδία τάχιστα μανθάνει νὰ μὴ πάλῃ, εἰμὴ ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ.

— Ἐγὼ! ἐγὼ! ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα, ν' ἀποβάλλω τὰ ἐνδύματα τὰ ὅποια φοροῦσιν αἱ ἐλεύθεραι καὶ εὐτυχεῖς γυναῖκες! ὦ! θὰ νομίσω ὅτι ἀφίνω τὸν Ἑρβετον διὰ παντός! θὰ νομίσω ὅτι ὑψόνω μετὰ ξὺ αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ κώλυμα οἰώνιον! ὦ! ὄχι, ὄχι, ποτέ! Μητέρα μου!· δὲν καταβαίνεις ἀπὸ τὸν οὐρανὸν διὰ νὰ μὲ βοηθήσῃς;

— Τὸ ἱμάτιον τῶν ὑποδοκίμων δὲν εἶναι τὸ φόρεμα τῶν εὐλαβῶν γυναικῶν ὅσαι ἀφιερώθησαν εἰς τὸν Θεόν. Τὸ ἐνδύμα τοῦτο θέλει, μέχρι τῆς χειροτονίας, δις εἶτι μεταβληθῇ. Τὸ ἱμάτιον τὸ ὁποῖον σὲ προσφέρω τὸ φοροῦσιν ὅσαι θέλουν νὰ δοκιμάσωσι τὴν μοναχικὴν ζωὴν. Θέλεις τὸ ἀφῆσαι εἰς τὴν φλιάν τῆς θύρας μας, ὅταν ἡ θύρα αὕτη ἀνοιχθῇ, κατ' αἰτησίαν σου, διὰ νὰ ἐπανέλθῃς εἰς τὸν κόσμον· ἀλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ διαμείνῃ ὑπὸ τὴν στέγην τῆς μονῆς ταύτης, χωρὶς νὰ φέρῃ τὰ παράσημα τὰ ὅποια διαχωρίζουσι τοὺς ὑπηρετάς τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων. Τοῦτο δὲν εἶναι ἐκπαιδευτικὸν κατὰστημα, οὐδεὶς δύναται νὰ εἰτέλθῃ παρ' ἡμῖν εἰμὴ ὡς ὑποδόκιμος καὶ ὀλίγους μῆνας ἀν' διατριψῇ μετ' ἡμῶν, ἀνάγκη ν' ἀκολουθήσῃ τὰ καθονισμένα καὶ νὰ περιβληθῇ τὰ ἱμάτια τῆς μονῆς. Ὁ πατήρ σου εἶναι ὠργισμένος, τί σὲ ὠφελεῖ νὰ ἐπανέλθῃς τώρα πλησίον του; Δοκίμασε νὰ κάμψῃς τὴν ὀργὴν του διὰ τῆς ὑποταγῆς σου· περιμένε, ἐλπίζε, μείνε ἐδῶ, ὅλαι ἡμεῖς θέλομεν προσευχηθῇ ὑπὲρ σοῦ· οὐδεὶς ἐνταῦθα πάσχει ἐπὶ πολὺν χρόνον.

— Ὡ Θεέ μου! Θεέ μου! ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα, τί νὰ κάμω, τί νὰ ἀπογίνω; Δὲν ἔχω καταφύγιον κἀνέν ἐπὶ ζωῆς... Ἰδὲν ὑπάρχει καρδία τις διὰ νὰ μὲ ἐλεήσῃ; αἱ κλεισθεῖσαι ὀπισθέν μου αὐταὶ κλειδίδες δὲν θέλουν ν' ἀνοιχθῶσιν εἰμὴ διὰ νὰ μὲ ἀποδώσωσιν εἰς τὸν πατέρα μου! Τί νὰ κάμω; Θεέ μου, τί νὰ κάμω;

— Νὰ ὑπακούσῃς καὶ νὰ προσευχηθῇς, τέκνον μου, ἀπάντησεν ἡ ἡγουμένη. Ὁ χρόνος θέλει μᾶς διδάξει τὰ λοιπά. Μὴ φοβῆσαι, θέλω σὲ προστατεύσει.

— Δὲν δύναμαι νὰ προσευχηθῶ, ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα· ἡ ἀπελπισία δὲν γνωρίζει τί ἐστὶ προσευχή. Ἐγὼ δὲ κατεξανίσταμαι κατὰ τῆς τύχης μου· θέλω νὰ ἀγαπῶ καὶ νὰ ζῶ ἐλευθέρα· ἐδῶ, ἐδῶ δὲν εἰμφορῶ νὰ προσευχηθῶ.

Ἡ ἡγουμένη ἐπέθηκε τὴν χεῖρά τῆς εἰς τὰ χεῖλη τῆς Χριστίνας.

— Θέλομεν λοιπὸν προσευχηθῇ ἡμεῖς ὑπὲρ σοῦ, τὴν εἶπεν.

— Ἀ! ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα, ἂν ὅλαι αἱ προσπάθειαι μου ἀποδῶσι ματαιαὶ εἰς τὸ νὰ μὲ ἀποδώσωσι τὴν ἐλευθερίαν μου, ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ὃν πάσχον ὡς ἐγὼ καὶ τὸ ὁποῖον θέλει κατορθώσῃ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν δυστυχῆ ἀλγμάλωτον. Ὁ Ἑρβετος μὲ εἶπεν ὅτι τίποτε δὲν εἶναι ἀδύνατον εἰς

τοῦ ἀγαπῶντα. Ὁ Ἐρβερτος θέλει ἔλθει εἰς βοήθειάν μου.

— Ὁ Ἐρβερτος ἀπῆλθεν εἰς Νέαν Ὀλλανδίαν, ὅπου θέλει διατρέψει πολὺ· ἐκεῖθεν δὲ θέλει μεταβῆ εἰς ἀπωτέρω· διότι ἐγκατέλειπε τὴν Εὐρώπην δι' ἀναριθμήτους χρόνους.

Ἡ Χριστίνα ἀρῆκε φωνὴν σπαραγματοῦ, καὶ διετέλεσε καταβεβλημένη. ἔπειτα δὲ ὤψωτο πρὸς τὴν ἡγουμένην τὸ ὄχλον καὶ κατάρρευτον ὑπὸ θακρύω πρὸς τὴν τῆς.

— Τώρα, εἶπεν, ὅπου καὶ ἂν μείνω με εἶναι ἀδιάφορον, ὅτι καὶ ἂν φρονέω εἶναι τὸ αὐτὸ δι' ἐμοῦ. Ὁ Ἐρβερτος με ἐγκατέλειπε, συνήεσθαι εἰς τὸν αἰῶνα χωριστὸν μας!

Μετὰ δαυτὴν ἡμέραν, ἡ Χριστίνα περιεβόλλετο τὸ ἱμάτιον τῆς ὑποδοκίμου· καὶ ἤξευρε μὲν ὅτι τὸ ἱμάτιον τοῦτο δὲν ἐξέταυσε τὴν ἐλευθερίαν τῆς, ἀλλ' ἐκάλεινε ὁμῶς. Δύο ἄλλαι μοναχίαι τῆς ἐβρόχθον εἰς τὸν ἐξουδυνῆ, ἡ δὲ Χριστίνα, αἰνῆτος ὡς ἀγέλας, τὰς ἄρνευε νὰ κἀμνουν ὅτι ἤθελον, ἀλλ' ἡ καρδία τῆς διεμαρτύρετο ἐντόνως κατὰ πικρὸς, ὅτι τὸ ἔνδυμα ἐκείνο ἐρχίνατο ἐπαγγελλόμενον τῷ Θεῷ. Ἦθελε τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐν ἀλλείψει ἄλλης εὐτυχίας, καὶ ἡ ἐξουμένη κεραλή τῆς ὠνειριάζετο ἀκόμη νὰ διαπεράσῃ τὴν πελάγη διὰ νὰ ἀνέυρῃ τὸν Ἐρβερτον. Ποτὲ τὸ θεοφιλὲς ἔνδυμα τῆς ὑποδοκίμου δὲν ἐκάλυψε καρδίαν ἀλλ' ἴσως τεταραχμένην, ποτὲ δὲν ἐβρόχθη ὑπὸ θακρύω πικροτέρων.

Ἀφοῦ ἐτελείωτε τὸ συγύριμά τῆς, μίαν τῶν μοναχῶν, λαβοῦσα τὴν χεῖρα τῆς Χριστίνας, ἠθέλησε νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ αὐτὴν τὸ δακτυλίδιον τὸ ὁποῖον ἔφερε διότι τοῦτο ἀπῆλθον οἱ μοναχτηριακοὶ κανόνες. Ἡ Χριστίνα ἀπέστρεψε βίβως τὴν χεῖρα.

— Ὁ Ἐρβερτος με τὸ ἔδωκεν! ἀνέκραξε τὸ δακτυλίδιον αὐτὸ, τὸ μόνον ἀγνὸν τὸ ὁποῖον με μένει, δὲ θέλει με ἀρήται εἰμὴ ὅταν ἀποθάνω!

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν ἡ Ἡγουμένη.

— Θέλω νὰ φυλάξω τὸ δακτυλίδιον αὐτό! ἐπανέλαβεν ἡ Χριστίνα, δεικνύουσα τὸ δακτυλίδιον τὸ ὁποῖον ἔλαμπεν εἰς τὸν δάκτυλόν τῆς.

Ἡ ἡγουμένη, ἀπομακρύνουσα τὰς μοναχάς, ἔστησαν ἐπὶ τῆς Χριστίνας τὸ ἀτάραχον αὐτῆς καὶ μητρικὸν καὶ σοβαρὸν βλέμμα.

— Τέκνον μου . . . εἶπεν.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἀνεκάλεσαν εἰς τὴν νέαν κόρη τῶν εὐτυχῶν χρόνων, κατ' οὗ τὴν ὠκύει ἡ μήτηρ τῆς.

— Τέκνον μου, ἡ λέξις θέλω δὲν προφέρεται ποτὲ ἐδῶ· ὁ θεὸς μόνος θέλει, ἡμεῖς ἀπλῶς ὑπακούομεν. Ἡτύχατε δὲ, οὐδεὶς ἀναλαμβάνει ἐνταῦθα ὁρᾶν τὴν ὑποχρέωσιν εἰμὴ διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ θελήσεως· τὸ κατάλυμα τοῦτο δὲν εἶναι κατὰ τὸ παρὸν εἰμὴ πρότερον ἀναχώρημα, ἐκλεγέν ὑπὸ τοῦ πατρὸς σου. Ἐὰν, ἀφοῦ προσέξῃς εἰς τὰς φωνὰς αἰτίνες θέλουσι σε ὁμιλήσαι περὶ Θεοῦ, κλαύτης ἀκόμη ὡς κλαίεις σήμερον, αἱ θύραι τοῦ καθιδρύματος θέλουσι ἀνοιχθῆναι καὶ θέλω σε ἀποσῶναι εἰς τὸν πατέρα σου. Ἔως τότε, ὑπάκουστον, ὡς ὑπακούομεν ὅλοι.

— Τὸ δακτυλίδιον μου, τὸ καυμένον δακτυλίδιον

μου! ἀνέλαβε με θλίψιν ἡ Χριστίνα, τὸ μόνον πράγμα τὸ ὁποῖον ἐμείνετο τοῦ Ἐρβερτου!

— Ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα δεσμοὶ τῶν ψυχῶν καλῶν, τέκνον μου. Ἡ προσευχὴ εἶναι ἀνάμνησις, συνδέουσα καλῶς ὅλους τῶν ὁρατῶν, σημείων ἐκείνων· ὅσοι δύνανται νὰ συλλογίζωνται περὶ ἀλλήλων ἀνευ τύψεως συνειδότος. Ἡ δὲ τριχίνη αὕτη ἄλλοις ἢ περιβέβυστα τὸν λαιμόν σου;

— Εἶναι αἱ τρίχες τῆς μητρός μου! ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα· μήπως δὲν δύναμαι ἐδῶ οὐδὲ αὐτὰς κἀν νὰ φιλήσω καὶ νὰ κλύψω διὰ τῶν θακρύων μου;

— Ἐδῶ εἶσαι πλησιέστερον εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου διατελεῖ ἡ αἴτηρ σου, παρ' ὅτι ἦτο ὅταν ἔζης εἰς τὸν κόσμον· ἀλλ' ἐδῶ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐνθόμημα προέπει νὰ τὸ ἀποθέσῃς, τέκνον μου, εἰς τοὺς πόδας τοῦ Θεοῦ. Αἱ μοναχίαι δὲ φέρουσι κινὸν ἐπίγειον κόσμημα.

— Ἀλλοίμονον! ἀλλοίμονον ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα δὲν θέλει λαίπρον τίποτε με μένει ἐπὶ γῆς, οὐδὲ τὰ ὅσα τὰ ὁποῖα ἡγάτων, οὐδὲ τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἡγάτων ἐξ αἰτίας τῶν!

— Δός με τὸ δακτυλίδιον τοῦ μητρεπὸς σου, θέλω σε το ἀποδώσω εἰς ἐξέλιξιν ἀπὸ ἐδῶ. Ὡς πρὸς δὲ τὰς τρίχες τῆς μητρός σου, ἀκουσε εἰς τὴν ἀκραν τῆς σταῆς τοῦ προαυλίου, ὑπάρχουσιν ἐντὸς τοῦ τοίχου παρεκκλησίας, ὅπου, κατὰ πᾶν ἔαρ, φέρομεν τὰς ἁταρχάς τῶν ἀνθέων καὶ τῶν καρπῶν μας· ἐνίοτε εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ἀποθέτωμεν αὐτότε τὰ φίλατα ἡμῶν φυλακτά. Ὑπαγε νὰ βάλῃς ἐκεῖ, ὡς λείβωνον ἱερὸν, τὰς τρίχες τῆς μητρός σου· ἐκεῖ θέλεις εἰσπερεῖ νὰ τὰς βλέπῃς καὶ νὰ προσεύχῃσαι ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ, τὸ ὁποῖον θέλει τὰς δεχθῆναι.

Ἡ Χριστίνα ἠκολούθησε τὴν ἡγουμένην διηλθον δὲ ἐν σιωπῇ τὰς σταῆς, αἰτίνες περιέφραστον τὰς ἐξωτερικὰς πλευράς τοῦ προαυλίου. Τὰ βήματά τῶν αὐτῶν ἀντήχουν ἐπὶ τῶν λιθίνων πλακῶν· ἡ γωνία τοῦ οὐρανοῦ ἦτο ἐραίνετο ἀνωθεν τῶν κτιρίων ἦτο κεκαλυμμένη ἀπὸ σύννεφα· ἡ ἡμέρα ἀμυδρῶς ἐφώτιζε τοὺς ὑπὸ τοῦ χρόνου ἀμυρωθέντας τοίχους· τὰ πάντα ἦσαν ἔρημα καὶ σιωπηλά. Διότι τὸ κατὰστημα αὐτὸ δὲν ἦτο ἐκ τῶν μόνων ἐκείνων εἰς τὰς ὁποίας αἱ ἀνατρεφόμεναι κόραι ἀναμειγνύουσι τὴν νεότητά, τὴν ραιδρότητα, τὴν ζωηρότητα μετὰ τὴν ἐμβριθεὶς ἡρεμίαν τοῦ μοναχικοῦ βίου· ἡ μονὴ αὕτη ἦτο καθωσιωμένη εἰς τὴν σιωπὴν, εἰς τὴν προσευχὴν, εἰς τὸν ἔλεγον ἐκ τοῦ. Μόναι αἱ ἀρελεύεσσται ἡ ὑψηλόταται ψυχὰς δύνανται νὰ κατανοήσῃ τὴν καλλονὴν τῆς μεγάλῃς ταύτης ἡρεμίας· εἰς δὲ τὰς νοπούσας ψυχὰς, οἷον ἦτον ἡ τῆς Χριστίνας, ἀναγκασίως ἐμελλε νὰ ἐμπιπύτῃ τρόμον τινὰ ἢ θῆξ τοῦ ἱεροῦ τοῦτου χώρου.

Ἡ ἡγουμένη ἐπέβη εὐπροσθεὶς παρεκκλητίου καθωσιωμένου εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν. Ἦτο πρόδηλον ὅτι τὸ παρεκκλησίον αὐτὸ ἠγαπᾶτο μᾶλλον ἢ τὰ λοιπὰ, διότι ἐκστρεφότο ὑπὸ πλείωτων ἀναθημάτων, ἡ ἡρεμία ἐραίνετο ἐν αὐτῷ μεγαλητέρα ἢ ἀλλοῦ, καθότι ἦτο σκοτεινότερον. Εἰς τὴν γωνίαν ταύτην τοῦ οἰκοδομήματος, ὃ ἦτο ἡρακίετο ἐωρίτερον ἢ εἰς τὴν ἄλλην τοῦ μοναστηρίου ἀκραν· ἡ ἡγουμένη, λαβοῦσα τὰς τρίχας τῆς μητρός τῆς Χριστίνας, τὰς ἐπέθηκεν εἰς

τὸ ἱερόν. Ἡ δὲ Χριστίνα, γονατίζουσα κατὰ γῆς, ἤμαλλον καταπετοῦτα, ἀνέκραξε·

— Θεέ μου! δὲν σέ τὰς δίδω, μὲ τὰς ἀποσπᾶς!

— Κόρη μου, εἶπεν ἡ ἡγουμένη ἐπιθέτουσα πρὸς τὴν χεῖρα εἰς τὸν ὦμον τῆς Χριστίνας, πόδεγχε εἰς τοὺς λόγους, εἰς τοὺς στοχασμούς σου· ὁ Θεὸς εἶ-αι ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ· ὑπὸ δὲ τοῦ πόδα σου, αἱ πλάκες αὐταὶ τὰς ὁποίας πατεῖς, καλύπτουσι τερροῦς Ἀδελφῆ Ἀμβέργη, μέινε ἐδῶ διὰ νὰ προσευχηθῇς ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, ἔπειτα θέλεις μᾶλλον ἀκολουθήσει, ὅταν δειθώμεν τὴν στοάν αὐτὴν διὰ νὰ ὑπαγώμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Ἡ Χριστίνα ἔμεινε μόνη, ὁρῶν δὲ ἱσταμένη, δὲν ἐτόλμα νὰ κἀμὴ κἀνὲν κίνημα· ἡ ἐμπέρις ἦτο γλῶσσε καὶ εὐδία· σιγὴ εἰρηναία ἐπακράτει ἀπὸ τῆς ταχέως. Ἡ χλόη ἡ φουμένη εἰς τὸ προαύλιον ἐρωτίζετο ὑπὸ τῶν πρώτων τῆς σελήνης ἀκτίνων. Οἱ τῆροι τοῦ ὁποίου ἐκάλυπτεν ἡ χόρτος ἐκείνη, οὐδὲν εἶχον ἀπαίσιον. Ἰερὰ ἦτον ἡ γαλήνη αὐτῶν μετὰ βίον ἱερόν· ἀλλ' εἰς τοὺς τεταραγμένους ὀρθαλμούς τῆς Χριστίνας οὐδὲν παρίστατο ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ ὄψιν. Τὸ ἀρχόμενον σκέτος, ἡ γειτονία τῶν νεκρῶν, τὸ μέλαν ἱμάτιον τὸ ὁποῖον ἔφερεν, αὐτὸ τὸ δοθεῖς αὐτῇ δῶμα τῆς ἀδελφῆς Ἀμβέργης, τὸ ὁποῖον ἐφάνετο λέγον· ὅτι δὲν ἦτο πλέον Χριστίνα, ὡς ἄλλοτε, οἱ περιτοχιζόντες αὐτὴν ὕψηλοι ἐκεῖνοι ταῖχοι, τὰ πάντα τῆς ἐνέπνευσαν φόβον μέγαν. Ἐνόμιζεν ὅτι ἐπνίγετο, ὅτι ἐτάφη ζωντανή· ἐτρόμαξεν ἀπὸ τοῦ ἤχου τῶν κλαυθμῶν τῆς, οἵτινες ἀντήχουν εἰς τὰς στοὰς τῆς μονῆς, ἀπὸ τὴν σκιάν τοῦ σώματός τῆς, τὴν ὁποίαν ἐμεγάλυναν αἱ ἀκτίνες τῆς σελήνης, ἀπὸ τὴν σιωπὴν ἐκείνην, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἤκουε τοὺς ἰδίους αὐτῆς στεναγμούς, καὶ τὰ ἴδια δάκρυα. Δὲν προσευχήθη δὲ, ἀλλ' ἐκύτταξε μὲ φρίκην περὶ ἐαυτὴν καὶ ἔλειπεν ἀκίνητος ἐστηριγμένη ἐπὶ τοῦ τοίχου.

Τελευταῖον ἀνωθεν τῶν θόλων τῆς ἐκκλησίας, ἠκούσθη ἤχος κώδωνος· ὁ ὁμιλὸς καὶ βραδὺς αὐτοῦ βόμβος ἐφάνετο κατερχόμενος ἀπὸ τὸν οὐρανόν· ἦτο δὲ συγχρόνως θλιβερός καὶ γλυκύς. Καθ' ὅσον ἤκουεν αὐτόν ἡ Χριστίνα, ἡ νοτιεὶς αὐτῆς φαντασία τὸν παρωμοιάζε μὲ φωνὴν καλοῦσαν αὐτὴν μακρόθεν ἀνὰ μέσον ὁλίων τῶν κυμάτων τοῦ ὠκεανοῦ. Ἐπειτα ἡ νέα κόρη ὑπέθεσεν ὅτι ἀκούει τὸ ψιθύρισμα τῆς μητρικῆς ψυχῆς, καλούτης αὐτὴν ἀνωθεν ἀπὸ τῶν οὐρανῶν. Τελευταῖον ἐνόμισεν ὅτι οἱ κώδωνες τὴν λέγουν. — Εὐχου! εὐχου! καὶ ἡ Χριστίνα ἀπήντησε, ταπεινῇ τῇ φωνῇ. — Θέλω προσευχηθῇ ὅταν ὑπάρξω ἐλευθέρᾳ· ἐδῶ δὲν δύναμαι νὰ προσευχηθῶ!

Ἐνῶ τοσοῦτος ἀλυτμός καὶ θόρυβος συνετάρχτε τὴν καρδίαν τῆς Χριστίνας, ἐντὸς τοῦ περιδόλου τῶν αὐτῶν τοίχων, καρδίαι ἄλλαι εἰρηνικῶς χαρμόσυνοι ἔλεγον· « Εὐλογητός ὁ Θεὸς ὁ δούς ἡμῖν τὸ ἥρεμον τοῦτο ἀναχώρημα, τὴν καθημερινὴν ἀναύπασιν καὶ τὴν μεγάλην τῆς ἀγάπης αὐτοῦ εὐτυχίαν! ». Θύρα, ἐν τῷ βυθῷ τῆς στοᾶς κειμένη, ἠνεώχθη καὶ μακρὰ μοναχῶν παρὰ ταῖς διήλθεν ἐνώπιον τῆς Χριστίνας, βραδέως, σιωπηλῶς, κεκυφότες· ἔπειτα ἐπέ-

ρσαν αἱ λευκῶς ἱματισμένοι δόκιμοι, ἔπειτα αἱ ὑποδόκιμοι μὲ τὰ μακρὰ αὐτῶν μέλανα καὶ σάγηνᾳ ἐνδύματα, τὰ ὁποῖα ἐφόρειτο κατὰ γῆς. Ἡ τελευταία τούτων, πλησιάζουσα τὴν Χριστίναν πρῶτος, τὴν παρέλαθεν ἀπὸ τῆς χεῖρα διὰ νὰ τὴν ἀγκώσῃ καὶ διὰ τοῦ δεξιῦν ἐδείξεν αὐτῇ τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας· ἀπὸ τῆς ἀνεωγμένης ταύτης θύρας ἐφάνοντο τὰ φῶτα τὰ ὁποῖα ἔκχυνον ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ καὶ αἱ μοναχαὶ ὅσαι φθάρταται ἐγονάτισαν ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἡ Χριστίνα, ἐγερθεῖσα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ δὲν προσευχήθη.

Ἡ ἀδελφὴ Ἀμβέργη ἔμεινεν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐλευθέρᾳ, εἰς ἄλλην ὑποχρέωσιν μὴ υποβεβλημένη εἰμὴ τὸ νὰ παραρίσκειται εἰς τὰς προσευχάς. Ἡ Χριστίνα δὲ ἤλθε τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ἐν ἀγωνίᾳ φρικτῇ. Οὐδὲν βλέμμα ἐστῆν ἐπ' αὐτῆς χωρὶς νὰ εὕρῃ τὸ πρόσωπον τῆς ἀπὸ δεξιῶν περιβύτου. Τὸ μοναστήριον δὲν ὁμοιάζει τὸ λοιπὸν κόσμον ὅπου πολλὰι παραμυθίαι καὶ ἐρωτήσεις περιτοχιζοῦσι τὴν θλίψιν. Ἡ Χριστίνα ἔκλειε χωρὶς νὰ κλύεταται· οἱ δὲ λοιποὶ πάντες τὴν ἔδωπον καὶ τὴν οἰκτεῖραν χωρὶς θορύβου. Εἰς τὰ μοναστήρια φίλος καὶ πρὸς ἡγόρευτος εἶναι ὁ Θεός· ὅταν μεγάλη ἐτηρεῖτο σιωπὴ ἵνα κάλλιον ἀκούεται ἡ φωνὴ αὐτοῦ.

Αἱ ἡμέραι διεδέχοντο τὰς ἡμέρας καὶ ἡ Χριστίνα δὲν ἔπαυε κλαῖναι πρὸς δάκρυα. Ἡδημόναι δὲ κατὰ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· ἡ καρδία τῆς κατεξανίστατο, τὰ πάντα εἰς τὴν ἡρώχου, ἀπὸ πάντων ἐπατθεν. Ἐκάθητο πλησίον τῶν θυρῶν, τῶν ἐς αἱ κεκλεισμένων ἐκείνων θυρῶν, νομίζοντα ὅτι ἐκεῖ ἐδέχετο τὸν ἄερα ἐλευθερώτερον ἢ ἐν τῷ μέτῳ τοῦ μοναστηρίου. Ὅταν ἡ προεταμένη τῶν ὑποδοκίμων, πλησιάζουσα εἰς αὐτὴν, ἐζήτην νὰ τὴν κατενώστη διὰ πρῶτον τινῶν λόγων, ἡ Χριστίνα δὲν ἀπήντησε, ἔκλυε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ πάλιν ἐκλαίει.

Ἡ συνείδησις τῆς ἡγουμένης, μάρτυρος σιωπηρᾶς καὶ νοήμονος ἀσάτης ταύτης τῆς θλίψεως, ἐταράχθη. Ὅσον ἀπὸ πολὺν καιρὸν ἐκύτταξε τὴν Χριστίναν, λαβοῦσα κάλαμον, ἔγραψε τὰ ἑξῆς·

Πρὸς τὸν Κύριον Κάρολον Ἀμβέργη.

« Φίλιππε μου συγγενῇ,

Μὲ ἐπέμεινε τὴν κόρην σας, ἐκφράζοντες τὴν ἐπιθυμίαν σας τοῦ νὰ γείνη μοναχὴ. Ἐρχομαι νὰ σὰς εἶπω, ὅτι μετὰ ὥριμον σκέψιν καὶ ἐπιμελῇ ἐξέτασιν, δὲν νομίζω τοῦτο ὀρθόν. Ὁ Θεὸς καλεῖ ἐνίοτε ψυχὰς εὐλαβεῖς καὶ εὐτυχεῖς, ἐργαζόμενας πρὸς αὐτόν ἐν ἀρχῇ τοῦ βίου των μετὰ ἀγαλλιέσεως καὶ πεποιθήσεως· ἄλλοτε καλεῖ ψυχὰς ὑπὸ τῆς δυστυχίας πληγείσας, ἐρχομένης πρὸς αὐτόν ὡς τὸν μέγαν παρήγορον ἀπάντων τῶν παθημάτων· ἀλλὰ δὲν ἀνοίγει τοὺς ἱεροὺς αὐτοῦ κόλπους εἰς ἐκείνους οἵτινες δὲν προσέρχονται εἰς αὐτόν εἰμὴ διὰ νὰ ὑπηρετήσωσιν εἰς ἀλλοτρίαν θέλησιν καὶ τῶν ὁποίων ἡ καρδία σπαράσσεται ἕνεκα τῆς θυμίας ταύτης. Εἶναι μὲν τέχνα αὐτοῦ καὶ αὐταί, ἀλλὰ τὰς λέγει· « Ὑπάγετε νὰ μὲ ὑπηρετήσετε ἀλλήλας· ὑπάρχει ἐν οὐρανοῖς τόπος δι' ἀπαντας τοὺς

ὕπνους τοῦ θεοῦ, οἱ αὐτοὶ καὶ ἂν ᾦναι ἡ ἀμπε-
λος εἰς τὴν ἐργάζονται. Σὺς ἐξορκίζω, φίλτατε συγ-
γενῇ, νὰ στείλετε νὰ παραλάβετε τὴν κόρην σας Χρι-
στίναν, νὰ ἐκτείνετε ἐπ' αὐτῆς τὴν ἐπιείκειάν σας καὶ
νὰ τὴν ἐπιτρέψετε νὰ ζῇ ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ, ἥτις
εἶναι καὶ αὐτὴ οἶκος θεοῦ. Ἐδῶ ἡ κόρη σας δὲν εἴ-
πορεῖ νὰ ᾦναι εὐτυχὴς, ἡμεῖς δὲ ὅλοι εἴμεθα εὐ-
τυχεῖς. Εἴη ὁ κύριος μεθ' ὑμῶν, φίλτατε συγγενῇ μου!

Μαρία, Ἡγουμένη
τῆς Μονῆς

Καὶ τοῦτα γράψασα ἡ ἡγουμένη, περιέμεινε, περι-
στοιχίζουσα τὴν Χριστίαν διὰ γαλήνης καὶ σιωπῆς
καὶ ἰκετεύοντα τὸν θεὸν νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τῆς τε-
θλιμμένης ταύτης παιδός. Ἀλλ' ἡ σιωπὴ ἐκείνη καὶ
ἡ γαλήνη ἐσκότοναν τὴν Χριστίαν. Ἦθελε νὰ παρα-
φερθῇ εἰς ἐπιπλήξεις, ἤθελε νὰ ταραξῇ πάντα τὰ περὶ
αὐτὴν διὰ τοῦ ταραχῶν τῆς καρδίας της. Οἱ κανόνες
τῆς μονῆς τὴν ἐθλίβον ὡς ζυγὸς σιδηροῦς.

Ο κανὼν καὶ ἡ εἴς ἐξ ὧν παράγονται ἡ τάξις καὶ
ἡ ἀρμονία, ὑπελαμβάνοντο ὑπὸ τῆς νεοσύτης ταύτης
ψυχῆς ὡς τυραννία θελησεως ἀλλοτρίας. Ὅταν ἰδέαι
ὕψηλαὶ δὲν ἐπήγαγον τὴν αὐθόρμητον ἡμῶν θυρίαν,
τὰ ἀπαιτοῦντα αὐτὴν ὑλικῶς πράγματα, καθυποτάσ-
σοντα τὰς πράξεις ἡμῶν, ἀλλ' ὄχι τὸ πνεῦμα, μᾶς
πληγόνουσι πικρῶς. Ἡ Χριστίνα βαδίζουσα μὲν ἐ-
πρεπε βραδέως νὰ βαδίσῃ· ἐμιλοῦσα δὲ ὤφειλε νὰ
ὑποχαλᾷ τὴν φωνήν. Ἠχῆσαντος τοῦ κώδωνος, ἔπρε-
πε νὰ γονατίσῃ μετὰ καρδίαν αὐχημαίνοντα σημαίνοντος
τοῦ ὡρολογίου ὥρας δέκα, ἔπρεπε νὰ πλαγιάσῃ, καὶ
ἂν δὲν ἐνύσταζεν· ἀπὸ τὰ χαράγματα ἔπρεπε νὰ ση-
κωθῇ μετὰ ὀφθαλμοῦ· βεβαρυμένους ἀπὸ τὴν ἀνάγκην
τῆς ἀναπαυσεως. Ἐννεάνις καθ' ἐκάστην, ὁ κώδων
προσεκάλει εἰς τὴν προσευχὴν, καὶ εἰς μὲν τὰς μο-
ναχάς, ὁ κώδων οὗτος ἐφαίνετο ὡς φωνὴ φίλη οὐρα-
νόθεν καταβαίνουσα, ἥτις διαιροῦσα τὸν χρόνον, καθί-
στα τὴν πάροδον αὐτοῦ εὐκολωτέραν· διὰ δὲ τὴν Χρι-
στίναν ἦτο βασανιστήριον ὑποταγῆς, συντρίβον τὴν
ψυχὴν ταύτην, τὴν ὅλως εἰς τὰ ἐπίγεια παραδεδό-
μενὴν καθῆ.

Ὅταν τὴν νύκτα ἔμενε μόνη ἐν τῷ κελλίῳ αὐ-
τῆς, ἐσθλόνετο καὶ ἐρχομένη πλησίον τοῦ παραθύρου,
ἐδοκίμαζε ν' ἀνακαλύψῃ γωνίαν τινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ
σελήνη, τὰ νέφη, ἀνεκάλουν εἰς οὐτὴν τὴν τελευ-
ταίαν ἐκείνην νύκτα τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάπης,
καθ' ἣν ἐπλευσεν ἐπὶ τινὰς ὥρας, καθήμενη πλησίον
τοῦ Ἐρβέρτου, πιστεύουσα εἰς τὴν αἰώνιαν τῶν ψυχῶν
αὐτῶν ἑνώσιν, ὠνειρευομένη τὴν ἐλευθερίαν ὑπὸ τὸν
λαμπρὸν οὐρανὸν τῆς Ἰσπανίας· ἐπειτα ἐκάλει τὸν
Ἐρβέρτον, τὸν ὠμίλει, ἐκλαίει. Διανύστα δ' ἐν ἁ-
γρυπνίᾳ τὰς νύκτας, κατέβαιναν εἰς τὴν ἐκκλησίαν με-
τὰ ὀφθαλμοὺς ὑγροὺς ἐτι ὑπὸ δακρύων, ἔχουσα ὄψιν
νεκρᾶς, καὶ τὸ βλέμμα τῆς ἡγουμένης ἠτένιζεν αὐτήν,
ὡς ἂν θέλον νὰ τὴν δείξῃ τὸν φίλκον τῆς οἰκτον καὶ
νὰ τὴν ἀπευθύνη ἐλέγχους σιωπηλοῦς.

Μίαν ἡμέραν, ἡ ἡγουμένη, καλέσασα αὐτήν, τὴν
εἶπε·

— Κόρη μου, θέλω νὰ σὲ ὁμιλήσω, ἐπιθυμῶ νὰ ποτε μὲν δὲν μᾶς ἀνήκει, ἀπλοῖ δὲ διαβάται εἴμεθα

σὲ παραμυθίσω. Τὰ συνεχῆ δάκρυά σου θλίβουν τὴν
κορδίαν μου· δὲν ἐνόμιζα ὅτι πλάσμα ἀνθρώπινον ἡ-
δύνατο νὰ κλαύσῃ τόσον. Οἱ κανόνες τῆς μονῆς αὐ-
τῆς, τοὺς ὁποίους καθ' ἐκάστην ἀναγιγνώσκω, λέγου-
σιν, ὁμιλοῦντες περὶ τῆς ἡγουμένης. «Θέλει ἀνα-
βρίσκει μετὰ μητρικῆς σιγγῆς τὸν μοναζούσαι ἐναί,
ὡς τὰ μικρὰ παιδία, ἔχουσιν ἐτι ἀσθενῆ τὴν
ἐνδύθειαν, ἐνθυμυμένην τί λέγει ὁ Ἅγιος Βερνάρ-
δος πρὸς τοὺς ἐπιμελουμένους τὰς ψυχάς. — Ἐπιμε-
λήθητι οὐχὶ περὶ τῶν ἰσχυρῶν, ἀλλὰ περὶ τῶν ἀ-
σθενῶν ψυχῶν. — Ἴδωμεν, τέκνον ἀσθενές· ἡ ζωὴ σὲ
φαίνεται λοιπὸν βαρεῖα;

— Ναι, ἀπήντησεν ἡ Χριστίνα, τὸ βάρος τῆς εἶ-
ναι ἀνώτερον τῶν δυνάμεών μου· θέλω τὴν ἐλευθε-
ρίαν μου.

— Εἶσαι δεκαεξέτης, ἐξαρτᾶσαι ἀπὸ ὅλους ὅσοι
σὲ περιστοιχίζουν· οὐδαμοῦ εἴμπορεῖς νὰ ᾦσαι ἐλευ-
θέρα.

— Τότε λοιπὸν εἶμαι δυστυχὴς· ἄς μὲ ἀρτίσουν
νὰ δυστυχῶ καὶ νὰ κλαίω.

— Κόρη μου, ἀπήντησεν ἡ ἡγουμένη, ἤξευρα καλ-
λιστα ὅλην τὴν ἀξίαν τῆς γαλιναίας εὐτυχίας, τὴν
ὁποίαν ἀπελάμβανον· ἀλλὰ σὺ μὲ διδάσκεις ὅλα τὰ
κακὰ τῶν ὁποίων ἱπροφυλάχθην! Τί δεινότερον εἴμ-
πορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἐδῶ τῶν ταραχῶν ὅσων ὁ λοιπὸς
κόσμος ἐνέπλησε τὴν καρδίαν σου; Ἀμα χαραξῇ ἡ
ἡμέρα, ὁ κώδων, ὁ αὐτὸς ἀπὸ τῆς παιδικῆς μας ἡ-
λικίας κώδων, μᾶς ἐξυπνᾷ διὰ νὰ προσευχηθῶμεν.
Ἀγαπῶμεν δὲ τὸν κώδωνα αὐτὸν, διότι μᾶς ἀνακαλεῖ
τὰς σωτηρίας ιδέας, ὅσαι πρέπει νὰ μᾶς παρακολου-
θῶσιν ἀπανταχοῦ. Εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τινὲς ἐξ ἡμῶν
ἄδουσι, καὶ τὸ ἄσμα των εἶναι εὐδὶον καὶ γλυκύ. Αἱ
προσευχαὶ εἶναι ὡραῖαι, καὶ ἀναγιγνωσκόμεναι ἀπλῶς·
εἶναι δὲ ἐτι ὡραιότεραι, ἀδόμεναι ὑπὸ φωνῶν νεαρῶν·
βαθεῖα ἡρεμία κατέρχεται εἰς τὰς κορδίας μας. οὐ-
δὲν ἀπασχολεῖ τοὺς στοχασμούς μας, οὐδὲν κακὸν εἴμ-
πορεῖ νὰ μᾶς ἐπέλθῃ· δὲν ἔχομεν τί νὰ χάσωμεν καὶ
οὐδεμίαν δυστυχίαν δύναται νὰ μᾶς προσβάλλῃ. Αἱ ὡ-
ραὶ μας δὲν εἶναι οὔτε μακραί, οὔτε σύντομοι, ἀλλ'
εἶναι πάντοτε ἐνησχολημένοι καὶ πάντοτε ὅμοιοι. Ἀ-
κολουθεῖμεν αὐστηρῶς τὰς διαταγὰς τοῦ ἁγίου ἀν-
δρός τοῦ χαραξαντος ἡμῖν τὴν ἀγούσαν εἰς οὐρανοὺς
ὁδόν. Ἡ ἐργασία μας γίνεται ἡ διὰ τοὺς πέντε τὰς ἡ-
μέρας τὸν οἶκόν μας. Ὑπάρχουσιν ὥραι καθ' αἶμας μεγάλη
παρ' ἡμῖν ἐπικρατεῖ σιωπῆ· ἀλλ' ὁ ἔχων τὴν ἐξὶν τῆς
σκεψέως, ἀκούει τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου, ἐταν τὰ παν-
τα σιγῶσιν. Ὑπακούομεν δὲ, οὐχὶ εἰς τὰς ἐπιγείους
δυνάμεις, ἀλλ' εἰς τὸν θεόν. Οὐδεμίαν ἀρχὴν εἶναι ἐν-
ταῦθα διαρκῆς. Ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, θέλω εἶμαι ἴση
σου. Εἴμεθα πτωχαί, ἀλλὰ πᾶσα ἡμέρα φέρει ἡμῖν τὸν
ἄρτον τὸν ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἐνδυμα· τὸ προφυλαττον
ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ψύχους. Οὐδὲνα ἔχομεν δεσμὸν, ἀλλ'
εἴμεθα ὅλοι ἀδελφαί, καὶ ἐπειδὴ ὀφείλομεν νὰ ἀγα-
πῶμεν ὅλον τὸν κόσμον, μᾶς ἀπαγορεύεται νὰ ἀγα-
πῶμεν ἓνα μόνον ἄνθρωπον. Διὰ νὰ ἀντίγεται ἡ καρ-
δίᾳ μας εὐρύτερον εἰς ὅλου τοῦ ἀδελφοῦς μας, δὲν
ἐπιτρέπεται ἡμῖν ἡ ἐκλογὴ ἐνός καὶ μόνου. Καὶ τί-

ἐν τοῖς κελλίοις μακρῶς, ἀρίνομεν δὲ τὰ βιβλία καὶ τὰ πατερημά μας διὰ νὰ λάβωμεν ἄλλα ἀγνωστὰ μὲ τὰ ὁποῖα δὲν προσηυχῆθημεν ἔτι, διότι εἴμεθα ψυχὰι εὐτυχεῖς; ζητοῦται τὸν οὐρανὸν καὶ διὰ νὰ ᾔνι τις εἰσιτοῖμος τὴν ὥρην τῆς ἀναχωρήσεως, ἀνάγκη νὰ κόψῃ ἐκ προοιμίου πάντα τοὺς δεσμούς τοὺς συνδέοντας αὐτὸν μετὰ τῆς γῆς. Εἴμεθα ἐγκλειστοί, ἀλλὰ τί σημαίνει ἡ ἀπειρία τοῦ κόσμου τὸν ὁποῖον ἀγνωρίζομεν; Αἱ ψυχὴί μας εὐχερῶς ὑπερπηδῶσι τοὺς τοίχους τῆς μονῆς αὐτῆς, ζητοῦσθαι ὅμως ὅχι τὰς δόξας τῆς γῆς, ἀλλὰ μετεωρίζομεθα, ἀλλ' ἀριπτάμεθα εἰς ἀνεύρωτον ἐν οὐρανοῖς καὶ λατρεύωσι τὸν θεόν. Τελευταῖον εἴμεθα ἀτάραχοι, καὶ πᾶν ἀπολωλὸς πρόδοτον ἐρχόμενον μακρόθεν εἰς εἰρήνην ὑπὸ τὴν στείγην μας, λέγει ὅτι ἐνταῦθα μόνο ὑπάρχει γαλήνη ἄλλου δὲ οὐδαμοῦ εὐρίσκεται μετὰ τῶν ἀνθρώπων. Ὅλοι αἱ ἀδελφαὶ ἡμῶν εἶναι ὄντα ἀγχιὰ καὶ ἀρελῇ, πρόθυμοι πρὸς ἐργασίαν, πρῶτον τὸ πνεῦμα, γινώσκουσι νὰ μετὰδῶσι μετὰ τὴν προσευχὴν, γινώσκουσι τὸ ὁμιλεῖν χάριν διδασκαλίας καὶ τὸ ὁμιλεῖν χάριν διασκεδάσεως. Ἐλα, ἀδελφὴ Ἀμδέρρη, μὴ σκληρύνῃς τὴν ψυχὴν σου κατὰ τῆς εἰρηνικῆς ἀτμοσφαιρῆς τῆς ἐπικρατούσης ἐν σκέπῃ τῆς μονῆς αὐτῆς; μὴ ἀπειτῇς ἀγαθῶς ἀπὸ τοῦ παντοδυνάμου θεοῦ, τοῦ δημιουργήσαντός σε ἐπὶ τῇ αἰωνίᾳ μακαριότητι, νὰ σὲ ἐπιδοκίμασθαι ἐπὶ τὴν ἐπίγειον μακαριότητα ζωῆς, ἥτις, παρ' αὐτῶ, δὲν ἔχει ἕκτατον πλειότεραν στιγμὴν ἀκραιάδας. Ἀνοίξε τὴν ψυχὴν σου εἰς τὴν πίστιν. Ἡ πίστις, λέγει ὁ τοῖος τις ἀνὴρ, εἶναι ὡς ἡ καλὴ ἡὼς, ἥτις, ὅρα ὑποφανείσα, προβαίνει ἀδιαλείπτως ἀνέλασσαν ἐν φῶς τῆς, μέχρις οὗ ἀποβῇ ἡμετέρα ἡμέρα.

Ἡ ὡρομένη ἐπιώπησεν. Ἡ δὲ Χριστίνη ἔμεινε κεκυρῖα. Ἡ Χριστίνη εἶχεν ἀκούσει τοῦ λόγου ἐκείνου, ἀλλὰ χωρὶς νὰ πύξη τοῦ νὰ κλίσῃ ἡ καρδιά της διετέλει κλειστὴ εἰς ὅλας τὰς φωνὰς ὅσαι τὴν ἔλεγον νὰ λησμονήσῃ τὸν ἡγαπημένον της. Ἡ ὡρομένη, συνάψασα τὰς χεῖρας, προσηυχῆθη ταπεινῇ τῇ φωνῇ πλησίον της; δὲν εἶχε δὲ εἰπεῖ εἰς τὴν νέαν κόρην τί ἔγραψε πρὸς τὸν πατέρα της, ἔκρυπεν ἐντὸς τῆς καρδίας της τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ τὴν ἀποδώτῃ ποτὲ εἰς τὴν οἰκογένειάν της; ἀλλ' ὑπὸ θεοῦ ζήλου κινουμένη, ἐδοκίμαζε τούλάχιστον κατὰ τὴν προσωρινὴν ταύτην ἐν τῇ μονῇ διατριβὴν, νὰ δαμάσῃ τὴν διάπυρον καὶ ἀπειθὴ ἐκείνην φύσιν.

Μίαν ἡμέραν ἔστειλε τὴν Χριστίναν νὰ ἐπιμεληθῇ μοναχὴν τινὰ ἀθηνῆ, διότι ὅλοι αἱ ἀδελφαὶ ἀμοιβαδὸν μεταλλάσσοντο παρὰ τὴν κλίνην ταύτην τῆς θλίψεως. Ἡ Χριστίνη, εἰσαλθούσα εἰς τὸ κελλίον τῆς μοναχῆς, ἠπόρησε βλέπουσα ὅτι ἀρηρέθη ἀπὸ αὐτοῦ ἡ σκυθρωπὸς καὶ κατηρῆς τῶν ἄλλων κελλίων ὄψις. Διὰ τοῦ ὑπανοιγμένου παραθύρου εἰσέρχετο ἄκτις ἡλίου. Ἐπὶ μικρᾷ τραπέζῃ, κειμένης παρὰ τὴν κλίνην, ὑπῆρχε ποτήριον πληρὸς ἀνθέων, ἡ δὲ πολυτέλεια αὐτῇ δὲν ἦτον ἐπιτετραμμένη ἐντὸς τῆς μονῆς. Ἀνθοδέσμη λευκὴ ἐκόσμη τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας. Προσευχητῆριον ἀνοικτὸν ἦτο πλησίον τῆς μοναχῆς, ἥτις ἐμεδίετο πρῶτος διὰ τὴν ἀπορίαν τῆς Χριστίνης.

— Ἀδελφὴ, τῇ εἶπεν, ἔλα ν' ἀναπνεύσῃς τὴν δια-

κεχυμένην ἐν τῷ δωματίῳ τούτῳ εὐωδίαν. Ὁ ὁ τοῖος μας ἔγραψεν ἰδίᾳ χαρὶ, ὅτι τὸ δωμάτιον τῶν ἀθηνῶν πρέπει νὰ ᾔνι χαίρειν καὶ νὰ κοσμητῇ δι' ἀνθέων εὐρραϊνόντων τῇ ὄψιν. Ἀδελφὴ, οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ κατέρχονται παρὰ τὴν κλίνην τῶν πασχόντων, διότι οἱ πάσχοντες μετὰ καρδίας εὐπειθοῦς, εἶναι ἀγαπητοὶ παρὰ Θεῷ. Ἰδὲ, ἡ κατοικία μας ἀποδίνει χαριεπτέρα καὶ ὅσον πλησιάζομεν εἰς τὴν στιγμὴν τοῦ νὰ τὴν ἀποχωρισθῶμεν. Νομίζεις ὅτι παρασκευάζεται ὡς εἰς πανήγυριν, διότι; πανηγυρὶς δὲν εἶναι τῶνόν τι ἀρίπτασθαι πρὸς οὐρανοῦς;

— Ἀδελφὴ, τὴν εἶπεν ἡ Χριστίνη, πᾶσχεις πολὺ;

— Πᾶσχω τῶνόν τι καὶ νομίζω, ὅτι θέλω ἀποθάνει.

— Ἀλλοίμονον! Θεὸς μου, εἶπαι τότεν νέα!

— Πιστεύω εἰς τὸν καλοῦντά με Θεόν καὶ ἐτοιμάζομαι νὰ ὑπάγω νὰ τὸν εὕρω.

— Εἶπαι πρὸς κείνου εἰς τὸ μοναστήριον;

— Πρὸ δεκαετίας.

— Πρὸ δεκαετίας! ὦ Θεέ!

— Ὁ χρόνος οὗτος ἐπέρασεν ἐγλήγορα, καὶ με παρεμύθησε διὰ τὰς θλίψεις ὅσας συνεπήγαγον φεύγοντα τὸν κόσμον.

— Γὰρ θλίψεις, λέγεις; λοιπὸν ἐπαθες, ἀδελφὴ; ὦ! εἰπάμε τὰς συμφορὰς σου!

— Ἐχασα τὸν μνηστῆρά μου τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς δοιθείσης διὰ τὸν γάμον μας ἡμέρας; ἀπέθανεν ἐμπρὸς μου; καὶ ἤθελα μὲν νὰ συναποθάνω μετ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Θεὸς δὲν τὸ ἠθέλησε. Ἐκασμα δὲ τούλάχιστον ὅ,τι ἐζήτητο ἀπὸ ἐμὲ νὰ κάμω, ἄφησα τὸν κόσμον καὶ ἦλθα νὰ προσεύχωμαι ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ νὰ περιμένω τὴν στιγμὴν τῆς συνενώσεώς μας.

— Ἐχωρίσθης διὰ παντός ἀπὸ τὸν ἡγαπημένον σου! ὦ! πόσον πρέπει νὰ ὑπέφερες ἀδελφὴ!

— Ἐχωρίσθην ἐπὶ γῆς, ἀλλ' ὅχι διὰ παντός, ἀπῆντησεν ἡ μοναχὴ καὶ ἔπειτα, ἐπρόσθεσεν, εἶψα πλησίον τοῦ, διότι οἱ ἀπελθόντες ἀπὸ τοῦ κόσμου τούτου δὲν εἶναι μακρὰν τῶν ἐν αὐτῷ παραμεινάντων μόνον διὰ νὰ προσεύχωνται.

— Καὶ δὲν ἔκλαιες ἀδικόπως, ἀδικόπως!

— Ἐκλαυσα, ἀδελφὴ, καὶ τὰ δάκρυά σου μὲ ἐνθύμησεν τὰ παλαιά μου δάκρυα; ἀλλ' εἶχα μείνει περιττότερον ἀπὸ ἐσένα εἰς τὸν κόσμον καὶ εἶχα μάθει νὰ τὸν γνωρίζω; ὁ χωρισμὸς εἶναι ὁ ἀπαραίτητος τῆς γῆς νόμος; οἱ ἄνθρωποι χωρίζονται διὰ τοῦ θανάτου, διὰ τῆς λήθης, δι' αὐτῶν τῶν μεταβολῶν ὅσαι ἐπὶ γίνονται εἰς τὴν ἀγάπην; διότι τὴν πολλὴν ἀγάπην παρακαλοῦται ἄλλη ἀθηνεστερῇ. Παντοῦ ὑπάρχει κατῆρξίς τις καὶ παντοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον δάκρυα; τὸ κατ' ἐμὲ ἦλθα νὰ ζητήσω ἀπὸ τὰς αἰωνίας ἐλπίδας παραμυθίαν διὰ τὰς μεταιωθείσας ἐλπίδας τοῦ κόσμου τούτου. Ὁ βίος οὗτος εἶναι βραχύς, εὐτυχέστεροι δὲ τῶν ἀνθρώπων εἶναι οἱ ἀπορώντες ἐπέκεινα τῶν στενῶν αὐτοῦ ὁρίων. Ἐξῆς παρήγορον ἔχουσα τὴν ἀνάμνησιν καὶ ἀποθνήσκω τὴν ἐλπίδα ἔχουσα παρήγορον.

Ἡ Χριστίνη ἔπαυσε τὰς ἐρωτήσεις της, ἀλλὰ τὰ δάκρυά της ἔρρεον καὶ ἐνδομύχως ἡ καρδιά της ἀ-

πήντα, ὅτι τὸ καθ' ἐοῦτήν θέλει πάντοτε κλαίει καὶ ὅτι εἶχε χρεῖαν ἢ νὰ ζήσῃ μετὰ τοῦ Ἑρβέρτου ἢ νὰ ἀποθάνῃ.

Μίαν νύκτα, κοιμωμένων τῶν μοναχῶν, οἱ κώδωνες ἀντήχησαν ἐν τῷ μοναστηρίῳ. Οἱ κώδωνες οὗτοι ἀνήγγελλον, ὅτι μία τῶν ἀδελφῶν ἡγωνία· καὶ τῶν ἡντιμὲν ἡ νέα μοναχή τὴν ὁποίαν ἡ Χριστίνα εἶχε νοσηλεύσει πρό τινων ἡμερῶν, ἔπνεεν ἤδη τὰ λείψατα.

Ἐάν ὁ ἐν τῷ μοναστηρίῳ βίος διαφέρει παντὸς ἄλλου βίου, ὁ ἐν τῷ μοναστηρίῳ θάνατος διαφέρει ἐτι μᾶλλον τοῦ ἀπανταχοῦ ἄλλου θανάτου. Ὁ ἀληθὴς τῆς μοναχῆς θάνατος συμβαίνει τὴν ἡμέραν τῆς χειροτονίας τῆς· ὁ δὲ ἄλλος, εἶναι ἀπλῶς ἡ στιγμή τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῆς ἀμοιβῆς. Ὅθεν ἐν τῷ κελίῳ ἐκείνῳ, τὸ ὅποιον ἡ ψυχὴ αὐτὴ ἐμελλε νὰ καταλίπῃ ἵνα ἀναβῇ εἰς τὸν οὐρανόν, οὐδὲ κλαυθμοὶ ἤκούοντο, οὐδὲ δάκρυα· ὅλα τὰ πρόσωπα ἦσαν μόνον συλλογισμένα, ἐμβριθῆ καὶ ἀτάραχα. Ἡ φλόξ τῶν λαμπάδων τῶν κομισθειῶν ἵνα ἐκτελεσθῶσιν αἱ τελευταῖαι ἱεροπραξίαι, κατὰ φωτὸν ἀνεδείκνυσεν τὸ εὐδίον τῆς θνησκούσης πρόσωπον· τὰ χεῖλη αὐτῆς ὑπανοίγοντο ἵνα ἀπαντήσωσιν εἰς τὰς προσευχὰς τῶν συντρόφων τῆς, αἱ χεῖρες τῆς ἡγγίζον ἐτι τοὺς κόμβους τῶν πατερημῶν τὰ ὅποια ἔφερεν ἄλλοτε καθ' ἐκάστην πλησίον τῆς. Ἐμπροσθεν τῆς κλίνης ἦσαν γονατισμένοι ἡ ἡγουμένη καὶ αἱ ἄλλαι ἀδελφαί· ὅσαι μοναχαὶ δὲν ἐχώρουν ἐν τῷ στενῷ κελίῳ, ἦσαν γονατισταὶ πλησίον τῆς θύρας καὶ ἐν τῇ παρόδῳ· οὐδὲ θλίψιν ἐδίδεκε, οὐδὲ ταραχὴν, οὐδὲ τρόμον· τὴν ἐπικρατοῦσαν βαθεῖαν σιωπὴν δὲν διέκοπτον εἰμὴ μόναι αἱ προσευχαί. Ἡ θνήσκουσα ἦτο ἤσυχος· οἱ περὶ αὐτὴν πάντες εἰς βαθείας παραδεδομένοι σκέψεις· ὁ θάνατος αὐτὸς δὲν ὡμοίαζε φάσμα φοβερόν ἐμπνέον φρίκην, ἀλλὰ ἄγγελον παρήγορον ἐρχόμενον νὰ ζητήσῃ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ ἵνα ἀπαγάγῃ αὐτὰ πρὸς τὸν πατέρα. Τὰ πόθη τὰ ἀνθρώπινα, οἱ ἐπίγειοι πάντες δεσμοὶ ἢ ἐλθμονοῦντο ἐνταῦθα, ἢ ἐδαμαζόντο. Οὐδεὶς πένθος θλίβε τὸν τελευταῖον χωριτμόν, καὶ μόνος ἤκούετο ὁ τῆς ἀπολύτρωσεως ὕμνος. Πᾶσαι αἱ πάλλουται καρδίαι ἐπεθύμουν τὸν οὐρανόν, πάντες οἱ ὁρῶντες ὀφθαλμοὶ τὸν ἐδλεπον ὑπανοιγόμενον ἵνα ὑποδεχθῇ τὴν νύμφην τοῦ Χριστοῦ. Ἡ μὲν δὲν ἀπέθνησκεν ἀγαπῶσα τὴν ζωὴν, αἱ δὲ δὲν ἐπέζων φοβούμεναι τὸν θάνατον· τὸ θέαμα ἦτο πανηγυρικόν ἄμα καὶ σεμνόν. Καθὼς ὁ κεκμηκὼς ὁδοιπόρος, ἀφοῦ ἐβχδισε βραδέως τὴν μακρὰν καὶ εὐθείαν ὁδόν, εἰς τὴν ἄκρην τῆς ὁποίας διέκρινε στέγην φιλόξενον, φθάνει μὲ καρδίαν εὐρρόσυνον εἰς τὸν τόπον τῆς ἀναπαύσεως, οὕτω καὶ ἡ μοναχή μετὰ μακρὰς πανομοιόσεως ἡμέρας, φθάνει μετὰ ἱερᾶς ἀγαλλιάσεως εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου καθ' ἣν θέλει λάβει τὸν οὐρανόν ὡς κατάλυμα.

Ἡ Χριστίνα ἐγονυπέτησεν, ἀλλ' ἡ καρδία τῆς ἔβριθε ταραχῶν ἐπιγείων· αὐτὴ ἡγάπα τὴν ζωὴν, καὶ ἀπὸ τῆς ζωῆς, οὐχὶ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπῆλθε ἐλπίδας καὶ εὐτυχίαν.

Ἐν μέσῳ μιᾶς τῶν προσευχῶν, ἀπέπτη ἡ ψυχὴ τῆς μοναχῆς καὶ ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ ἄλυπος, ἄφοβος· τότε ἐτελείσθησαν αἱ ἱεροπραξίαι, αἱ παρακολουθοῦ-

σαι τὸν θάνατον τῶν μοναχῶν ἐκείνων. Ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς σκευοθήκης ὁ ἐκ ῥόδων λευκὸν στέφανος ὅστις ἐφυλάττετο ἐκεῖ ἐπιμελῶς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς χειροτονίας, ἥδη δ' ἐπετέθη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς κόρης εἰς τελευταίαν φορὰν. Τὸν λευκὸν αὐτὸν στέφανον τὸν φέρε· ἡ μοναχή ἐπὶ τινος ὥρας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καθοσιώσεώς τῆς. Ἰκεῖτα τὸν ἀποθέτει γινώσκουσα ὅτι τὰ ἄνθη ἐκεῖνα δὲν θέλουν πλέον βίβει τὸ μέτωπόν τῆς εἰμὴ ὅτε ὑπὸ τοῦ θανάτου κρυσταλινῇ. Ἡ δὲ μοναχή, στεφανηφόρος, ἐκτίθεται, ἐν ἀνεωγμένῳ φαρέτρῳ, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς μονῆς. Δύω ἀδελφαὶ διορίσθησαν νὰ ἐπαγρυπνῶσι καὶ νὰ προσεύχωνται ἐπ' αὐτοῦ· ἡ Χριστίνα Ἀρβέρχη ἦτο μία ἐξ ἐκείνων αἵτινες παρέμειναν γονατισταὶ πλησίον τῆς ἀποθανούσης μοναχῆς.

Ἡ νύξ ὑπῆρξε μοκρὰ καὶ καταπληκτικὴ· ἀφ' ἐνὸς ἐδλεπε γυναῖκα νεκράν παρ' αὐτῇ, γυναῖκα ἄλλην ἀνακειομένην ὑπὸ ὀλων τῶν παθῶν τῆς γῆς· καὶ ἐν τῷ μέσῳ μοναχὴν ζῶσαν ὡς ἡ μία, ἀταραχὸν ὡς ἡ ἄλλη.

Ἀμα ἐξημέρωσεν, ἡ ἡγουμένη ἦλθε νὰ προσευχηθῇ παρὰ τῇ θανάτῳ. Ἐπειτα ἀπῆλθε, προσκαλίσασα ἑτέρας ἀδελφάς νὰ ἐπαγρυπνήσωσιν ἐπὶ τῆς νεκρᾶς, ὡς εἶχεν ἐπαγρυπνήσει ἡ Χριστίνα.

— Κόρη μου, εἶπε πρὸς τὴν Χριστίαν, ἡ νύξ αὐτὴ πρέπει νὰ σὲ ἔδωκε σωτηρίους νοουθεσίας. Ἐάν ἡ ζωὴ μας σὲ φαίνεται κατηφής, γλυκὺς πρέπει νὰ σ' ἐρά· ἡ δὲ θά· αὐτός μας.

— Μητέρα μου, ἀπήντησεν ἡ Χριστίνα, ἤϊελα πολὺ νὰ ἀποθάνω!

— Τέκνον μου, ὁ θεὸς θὰ σὲ ἀφήσῃ νὰ ζήσῃς. ἀνέλαβεν ἡ ἡγουμένη· ἡ ψυχὴ σου δὲν εἶν' ἐτοιμὴ, προσπάθησε νὰ προσευχηθῇ καὶ νὰ κατευθυνθῇ.

Μίαν ἡμέραν αἱ θύραι τῆς μονῆς ἠνεώχθησαν, ὅχι διὰ νὰ ὑποδεχῶσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκπέμψωσι τοῦτο πτανίως συνεβαίνει καὶ ἦτο ἴσως ἡ δι· στέρα τῶν δοκιμασιῶν ὅσαι ἐπεβάλλοντο εἰς τὰς ἱερὰς ἐκείνας καὶ αὐτοπρῆπτους κόρας. Μία τῶν μοναχῶν εἶχε περᾶσει εἰκοσὶν ἐτῶν ἀπαρτλῆκτους καὶ γαίηνιαίας ἡμέρας ἐν τῇ μονῇ ἐκείνῃ, τῆς ὁποίας ἡγάπα τοὺς τοίχους, τὴν ἐκκλησίαν, τὸ προαύλιον. Ἴδιον τίποτε δὲν εἶχεν ἐπὶ γῆς· κατὰ πάντα ἐκαστὸν μετέβαλλε κελίον, βιβλία, πατερημά· ἀλλ' οἱ τοίχοι τῆς μονῆς αὐτῆς, ἀλλὰ ἡ ἐκκλησία, ἀλλὰ οἱ πλάκες ἐπὶ τῶν ὀποίων πρὸ τοσοῦτων ἐτῶν ἐγονάτιζεν, ἀλλὰ αἱ συντροπὶς τὰς ὁποίας ἐδλεπεν ὅταν δὲν τὰς ἐλάλει, αὐτὰ ἦσαν τὰ κτήματά τῆς, αὐτοὶ οἱ φίλοι τῆς, αὐτοὶ οἱ δεσμοὶ τῆς. Ἡ δὲ διαταγὴ τῆς ἀνωτέρας ἀρχῆς προσεκάλει τὴν μοναχὴν νὰ ἀπέλθῃ διὰ παντός εἰς χώραν ξένην ἵνα φέρῃ τὸ στήριγμα τοῦ ζήλου καὶ τῆς πίστεως τῆς εἰς τινος πόρῳ κειμένου μόνος, καὶ διαζήσῃ αὐτόθι τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου, μὴ ἐπανερχόμεν ἡ πλέον ὑπὸ τὴν ἀτέγην τῆς ἐκλογῆς τῆς. Οἱ τοίχοι τοῦ μοναστηρίου οὐδέποτε ἤκουσαν τὴν σωνὴν τῆς μεμψιμοιρίας καὶ ἐτι ὀλιγώτερον αἱ οἰκοῦνται ἐν αὐτῷ ψυχαὶ συνέλαβον ποτὲ τὴν ἰδέαν τῆς ἀντιστάσεως· ἡ μοναχή ἤτοιμάσθη νὰ ὑπακούσῃ ἐν σιγῇ. Ἐάν δάκρυα ἠθέλησαν νὰ βρεῖωσι τὰ ὄμματα τῆς, τὰ ἀπώθησε πρὸς τὰ βαθὴ τῆς καρδίας τῆς, ἡ δὲ καρδία

αὐτὴ ἦτο τοιοῦτον εὐπειθής, ὥστε διαίᾳς δὲν εἰδέτο πάλιν ἵνα μὴ καταστήσῃ καταφανὴ τὴν βαρύνουσαν αὐτὴν θλίψιν. Πολλαὶ χεῖρες ἀπετάθησαν πρὸς τὴν ἀπειχομένην, πολλὰ πρόσωπα ὑπῆρξαν σοβαρά, πολλὰ χεῖλη ὑπανοίχθησαν, ἀλλ' αἱ λέξεις· ὁ θεὸς εἶπε μετὰ σοῦ, ἀδελφὴ! ἦσαν αἱ μόναι ἀπὸ τῶν χειλέων ἐκείνων ἐξελθοῦσαι. Ἡ μονὴ ἐστερεῖτο μιᾶς τῶν θυγατέρων της· καὶ προστῦχοντο μὲν αἱ παραμείνασαι, προστῦχετο δὲ ἡ ἀπερχομένη, αἱ δὲ συγκινημέναι καρδίαι δὲν ἐξέφραζον τὴν συγκίνησιν αὐτῶν εἰμὴ διὰ τῶν πράων λέξεων· ἀγεννηθῆτω τὸ θέλημα Κυρίου. Ἡ ἑπειτα αἱ θύραι ἐκλείσθησαν· ἡ ἡτυχία, ἡ τάξις, ἡ ἐργασία, ἐπανελάβον τὸν συνηθὲς αὐτῶν δρόμον. Πάντες ὑπῆκουσαν ἐν ἀφελείᾳ καὶ ταπεινότητι.

— Κόρη μου, εἶπεν ἡ ἡγουμένη πρὸς τὴν Χριστίαν, τὸ παράδειγμα τῆς αὐταπαρνήσεως, τῆς ἐντελεῦς ὑπακοῆς, δὲν διδάσκει εἰς τὴν ψυχὴν σου τὴν ὑπομονήν;

Ἡ Χριστίνα ἐσιώπησεν, ἀλλ' ἡ σιωπὴ αὐτὴ δὲν ἐνέφαινε τὴν εὐπειθειαν τῆς καρδίας.

Ἡ ἡγουμένη δὲν τὴν ἀπεύθυνε πλέον ἄλλας ἐρωτήσεις· ἐνίοτε μόνον ἐκάλει τὴν Χριστίαν εἰς τὸ κελλίον της, τὴν ἐβαλλε νὰ καθῆται πλησίον της, τὴν ἐδάνειζε βιβλία, ἐπειτα τὴν ἄφινε νὰ τὰ ἀναγινώσκῃ ἢ νὰ σκέπτεται. Οἱ τοῖχοι τοῦ κελλίου τῆς ἡγουμένης, καθὼς καὶ ὅλων τῶν λοιπῶν κελλίων, ἔφερον ἐπιγεγραμμένα ἅπαιρα ἀξιώματα, ὡς εἰ φωνὰς ἀφ' ὧς ὁμιλοῦντες τὸ μικρὸν τῆς Χριστίνας καθίσμα ἐκεῖτο ἀντικρὺ τοίχου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο γεγραμμένον· « δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πενηστισμένοι, καὶ γὰρ ἀγαπάσω ὑμᾶς! » Ἐπὶ τῆς πολυώρου ἐκείνης σιωπῆς, ὅσαςκις ἡ Χριστίνα ὕψωνε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐβλεπε τὴν πρόσκλησιν ταύτην τὴν γινομένην πρὸς πάντας τοὺς δυστυχεῖς. Ἐὰν ἐκύτταζεν ἀλλαχοῦ, τὰ ὄμματά της ἀπῆντων τὸν ξύλινον σταυρόν· ἐὰν ἐστρεφεν εἰς τὴν κεφαλὴν της, ἐβλεπε τὴν ἡγουμένην γονατιστὴν ἐὰν ἐκυπτε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ στῆθος, τὸ ἠνεωγμένον ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς προσευχητάριον προσέβαλλε τὰ ὄμματά της. Ἐνίοτε, διὰ νὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς στοχασμοὺς τῆς καρδίας της, ἡ Χριστίνα ἐκλείετο τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀλλὰ τότε ὁ κώδων τοῦ μοναστηρίου ἀντήχει γλυκὺς, προσκαλῶν καὶ αὐτὸς εἰς προσευχὴν. Ἐξερχομένη τοῦ κελλίου της, ἐβλεπε τὰς ἀταράχους καὶ σκεπτικὰς αὐτῆς συντρόφους νὰ τὴν χαιρετίζωσιν, ὑποψυρίζουσαι· ὁ θεὸς εἶπε μετὰ σοῦ ἀδελφὴ! Γευματίζουσα δὲ, ἔχου φωνὴν γλυκεῖαν λέγουσαν πρὸς αὐτὴν νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Κύριον.

Ἀλλοτε πάλιν, ἐὰν ὁ κώδων ἐσήμαινε τὴν λεγομένην ὥραν τῆς ὑπακοῆς, πᾶσαι αἱ μοναχαί, καταλιποῦσαι τὴν ἐνασχόλησίν των, καὶ περιστοιχίσασαι τὴν ἡγουμένην, περιέμενον τὰς διαταγὰς της· ἡ δὲ ἡγουμένη ἐπεμπε τὰς ἀδελφὰς εἰς διαφόρους ἐργασίας, κατὰ τὸ αὐτῇ δοκοῦν· ἐκάστη δὲ εἶχε τὸ ὀρισμένον αὐτῆς ἔργον· οὐδεμίαν δὲ ἠδύνατο νὰ ἐκλείξῃ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, ἀλλὰ πᾶσαι ὑπῆκουον. Αἱ μοναχαὶ ἐσκορπίζοντο εἰς τὰ διάφορα τῆς μονῆς μέρη ἵνα ἐπιμεληθῶσι τὴν ἀνατεθεισάν αὐταῖς ἐνασχόλησιν, καὶ ἡ ὥρα

αὐτὴ προσέλαβε τὸ ἱερὸν ὄνομα τῆς ὥρας τῆς ὑπακοῆς.

Ἡ Χριστίνα ἐβλεπε ταῦτα πάντα, ἀλλ' οὐδεὶς ἠρώτα αὐτὴν τί φρονεῖ περὶ αὐτῶν. Οὐδεὶς ἔγνω ἐπὶ γῆς, τί συνέβαινεν ἐντὸς τῆς καρδίας της.

Οἱ κώδωνες, τὰ ἄσματα, αἱ προσευχαί, ἡ σιωπὴ, τὰ ἱερὰ παραδείγματα, αἱ ἱλαροὶ λόγοι, οἱ φέροντες θεοσεβῆ ἀξιώματα τοῖχοι, οἱ ἐμπνέοντες ἐμβριθεῖς στοχασμοὺς τάρτοι, ταῦτα πάντα, ὡς ἄγγελοι ἄρατοι, περιστοιχίζον τὴν Χριστίαν, ἀλλ' οὐδεὶς ἠρώτα αὐτὴν τί φρονεῖ περὶ αὐτῶν· οὐδεὶς ἔγνω ἐπὶ γῆς τί συνέβαινεν ἐντὸς τῆς καρδίας της.

Ἡ ἡγουμένη δὲν ἐλάβεν ἀπάντησιν εἰς τὴν πρὸς τὸν Κάρολον Ἀμβέργην ἐπιστολὴν της. Ἐγραψε καὶ πάλιν, ὁμιλήσασα πρὸς τὸν πατέρα τῆς Χριστίνας ἐντονώτερον καὶ σχεδὸν διατάξασα αὐτὸν νὰ ἔλθῃ νὰ παραλάβῃ τὴν κόρην του· ἀλλ' οὐδ' εἰς τὴν δευτέραν ἐπιστολὴν της ἐλάβεν ἀπάντησιν.

Πέντε παρήλθον ἔτη.

Μίαν ἡμέραν, αἱ θύραι τῆς μονῆς ἠνεώχθησαν ἵνα εἰσέλθῃ ἕνας τις ζητῶν νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν ἡγουμένην. Ὁ προσελθὼν ἦτο γέρων· βακτηρίαν ἐστήριζε τὰ κλονούμενα αὐτοῦ βήματα· ἐκύτταζε δὲ περὶ αὐτὸν μετ' ἀπορίας καὶ συγκινήσεως, ἐνῶ περιέμενε τὴν ἡγουμένην ἐν τῷ μικρῷ ἐντευκτηρίῳ· πολλάκις δὲ ἐπέθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὡς ἂν σπογγίζων τὰ δάκρυά των.

— Δυστυχὲς, δυστυχὲς τέκνον! ἐψιθύρισεν.

Ἐλθεύσης δὲ τῆς ἡγουμένης ὀπισθεν τοῦ δρυφάκτου τοῦ ἐντευκτηρίου, ὁ γέρων ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν μετὰ σπουδῆς.

— Εἶμαι ὁ Γουλιέλμος Ἀμβέργης, τὴν εἶπεν, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Καρόλου Ἀμβέργου, καὶ ἔρχομαι, κυρία μου, νὰ ζητήσω τὴν Χριστίαν Ἀμβέργην, τὴν κόρην του καὶ ἀνεψιάν μου.

— Ἦλθετε ἐξώρας! ἀπήντησεν ἡ ἡγουμένη· ἡ ἀδελφὴ Μάρθα ἐτοιμάζεται νὰ καθοσιωθῇ τῷ Κυρίῳ.

— Μάρθα... δὲν γνωρίζω τὸ ὄνομα τοῦτο! ἀνέλαβεν ὁ Γουλιέλμος Ἀμβέργης· τὴν Χριστίαν θέλω, τὴν Χριστίαν ζητῶ.

— Ἡ Χριστίνα Ἀμβέργη, ἤδη ἀδελφὴ Μάρθα, λαμβάνει μετ' ὀλίγον τὸ μοναχικὸν σχῆμα.

— Ἡ Χριστίνα μοναχή!... ὦ θεέ μου, τοῦτο εἶναι ἀδύνατον... κυρία μου, ἡ καρδία τῆς παιδὸς αὐτῆς συνετρίβη· ἐξ ἀπελπισίας βέβαια λαμβάνει τὸ κάλυμμα τῆς μοναχῆς· τὴν ἐθλίψαν... τὴν ἐβασάνισαν· ἀλλ' ἰδοὺ μετὰ τῆς ἐλευθερίας τὴν φέρω τὴν βεβαιότητα τῆς εὐτυχίας τὴν ὁποίαν δι' ὅλης τῆς ζωῆς ἐπόθησε, τὴν ἀδειαν νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷ. Ἡ Χριστίνα θέλει μὲ ἀκολουθήσῃ, ἐὰν εἰσπορέσω νὰ τὴν ὁμιλήσω.

— Ὅμιλήσατέ την λοιπὸν καὶ ἂς ἀέλθῃ ἐὰν ταύτη ᾖ ἡ θέλησίς της!

— Εὐχαριστῶ, κυρία μου, εὐχαριστῶ! στείλετέ

με τὸ τέκνον μου, στείλειτέ με τὴν Χριστίνα μου, τὴν περιμένω με ἀνυπομονησίαν καὶ εὐφροσύνην.

Ἡ ἡγουμένη ἀνεχώρησεν.

Ὁ δὲ Γουλιέλμος, μείνας μόνος καὶ βαθείως συγκινημένος, ἐκύτταξε τριγύρω του· ὅπου δὲ περισσότερον ἐκύτταξε, τόσῳ μάλλον ἠσθάνετο τὴν καρδίαν του ταρασσομένην· φοβερὸν βάρος ἐπέβηε πρὸς τὴν στήθεός του· ἤθελε νὰ ἐπάρῃ τὴν Χριστίναν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καθὼς ἐκκμιν ὅταν ἦτο μικρὰ, καὶ νὰ φύγῃ μετ' αὐτῆς ἐν τάχει μακρὰν πρὸς ἀδελφικῶν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τὴν ἐνέπνεον φάρον.

— Δυστυχὲς τέκνον, ἐπιθύριζε, τί ἐνδιέκτημα διὰ τοῦτο εὐτυχιστέρου; τῆς νεότητός σου χρόνου! . . . ὦ! πόσον πρέπει νὰ ὑπέφερες! ἀλλὰ παρηγορήσου, τέκνον φίλτατον, ἰδοὺ ἐγὼ!

Ἀναπόλει εἰς τὴν μνήμην του τὴν Χριστίαν, τὴν νέαν καὶ ἀκοινώνητον κόρην, τὴν εὐχαριστομένην νὰ ᾔνῃ ἐλευθέρᾳ, νὰ τρέγῃ ἄνω κάτω, ἐκεῖτα Χριστίαν τὴν περιπαθῇ γυναῖκα, τὴν μεττὴν ταραχῇ, ἔρωτος καὶ ἀνέξεργησίας. Μειδιάμα δὲ εἶλε τὰ χεῖλη τοῦ γέροντος, φαντασθέντος τὴν παρρησίαν τῆς χαρᾶς τὴν ὁποίαν θέλει δεῖξαι ἡ Χριστίνα, ὅταν τὴν εἰπῇ· « εἶσαι ἐλευθέρᾳ, καὶ ὁ Ἐρθερτος σὲ περιμένει διὰ νὰ νυμφευθῇτε! » Ἡ καρδία του ἐπαλλεν ὅταν ποτὲ δὲν εἶχε πάλαι ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς νεότητός του· καὶ ἀκούσας αὐτοῦ ἄκρως κατῆλθεν ἀπὸ τῶν ὀρθαλμῶν του δὲν ἤξευρε δὲ ἂν ἦτο ἄκρως τῆς θλίψεως τὴν ὁποίαν ἐπρόξενε εἰς αὐτὸν ἡ θέα τοῦ μελαγχολικοῦ τούτου καταλύματος· ἐν ᾧ ἡ Χριστίνα διέτρεψε πέντε ἔτη, ἢ ἂν ἦτο ἄκρως τῆς χαρᾶς τὴν ὁποίαν παρείχεν αὐτῇ ἡ εὐτυχία τοῦ νὰ τὴν ἴδῃ πάλιν καὶ νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ· ἠρίθμει δὲ τὰς στιγμὰς καὶ εἶχεν ἐστηλωμένους τοὺς ὀρθαλμούς εἰς τὴν μικρὰν θύραν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐμελλε νὰ εἰσέλθῃ ἡ Χριστίνα. Καὶ δὲν ἐμελλε μὲν νὰ τὴν σπρίξῃ εἰς τὴν καρδίαν του, χωριζόμενος ὡς ἀπὸ αὐτὴν διὰ ὀρυμάκτων, ἀλλὰ τούλαχιστον ἐμελλε νὰ τὴν ἀκούσῃ καὶ νὰ τὴν κυττάξῃ. Αἰσῶνς τὸ αἶμά του συνεροήθη βίαιως εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἀκούσαντος τὸν κρότον θύρας πτερομένης περὶ τοὺς στρόγγυλός της, ἡ θύρα ἠνεώχθη, καὶ δοκιμῶς λευκῶς ἱματισμένη, ἐπλητίστε βραδέως πρὸς τὸν Γουλιέλμον· αὐτὸς δὲ ἐκύτταξεν, ὡς πρὸς ὁδὸν ἐδίστασε καὶ ἀέκραζεν· — ὦ Θεέ, αὕτῃ εἶναι ἡ Χριστίνα;

Ὁ Γουλιέλμος μετὰ παρρησίας ἐρύκτιτε στοργῇ· ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ τὴν εἰκόνα παιδὸς μελαγχολικοῦ, ζωηροῦ, παιδαίου, σπινθηροβολοῦντος ἐχούτης τοῦ ὀρθαλμοῦ, ἡλιοκαεῖ, τὸ μέτωπον, ὀρυμνικὰ τὰ κινήματα, τρεχούτης μάλλον ἢ βραδύτης καὶ ὁμοίας ὁπωρῶν με αἶγα ἀγκυρῶν τὰς ἀποτόμους τῶν ὀρέων πλευράς. Ἐδίστατο δὲ τώρα ἐμπρὸς τοῦ κόρης μεγάλης, ὡχρᾶς καὶ λευκῆς ὡς τὰ περιβάλλοντα αὐτὴν καλύματα· ἡ κόρη τῆς ἐκρύπτετο ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ πλάτου καὶ λευκὸν κεταροδέσμον· τὸ λεπρὸν ἀντίστημά της μόλις ὑπερβαίνετο κίτρινον τῶν διπλωμάτων τοῦ λευκοῦ καὶ βραδύκεροῦ αὐτοῦ ἱματίου· τὰ κινήματά της ἦτο ἄργα· οἱ μέλεις ὀρθαλμοὶ ὑπὸ ἀρράττου νεαρῶν μωρατῶν γαλήνη βαλ-

τάτη ἐπεκράτει εἰς ὅλον τὸ ἐξωτερικόν της, καὶ τοσοῦτον μεγάλη ἦτο ἡ γαλήνη αὐτῇ ὡς ὡμοιάζε τὴν ἑλαιοπνίγνυ τῆς ζωῆς. Ἐνόμιζες ὅτι οἱ ὀρθαλμοὶ της κυττάζουν χωρὶς νὰ βλέπουν, ὅτι τὰ χεῖλη της δὲν ἤξευρον ν' ἀνοίξωσι διὰ νὰ ὁμιλήσωσιν, ὅτι τὰ ὦτα της ἤκουον χωρὶς νὰ ἐννοῶσιν. Ἡ μονυχὴ Μάρθα ἦτο ὡραία, ἀλλ' ἡ ὡραιότης αὐτῆς δὲν ὡμοιάζε καλὸν εἶγετον, γαλήνη δὲ τῆς ἀχανῆς καὶ ἀταραξίας αἰδίας ἀνεδείκνυσεν αὐτὴν ὡραίαν.

Ὁ γέρον ἠσθάνθη ταραχθεὶς τὰς ρίζας τῆς ψυχῆς του· αἱ λέξεις ἐξέπνευσαν εἰς τὰ χεῖλη του καὶ ἔτεινε πρὸς τὴν Χριστίαν χεῖρας αἰτίνες δὲν ἤδυναντο νὰ ρηθῇσι μέχρις αὐτῆς· ἡ Μάρθα ἐδοκίμασε νὰ μειδιάτῃ κυττάζοντα τὸν θεῖόν της· ἀλλ' ἔμεινεν ἐμπρὸς τοῦ σιωπηλῆ καὶ ἀκίνητος.

— ὦ τέκνον μου! ἀνέκραξε τελευταῖον ὁ Γουλιέλμος· ὦ! πόσον ὑποφέρεις ἐδῶ!

Ἡ Μάρθα ἀνένευεν ἱλαρῶς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἡ γαλήνη τοῦ βλέμματος τὸ ὁποῖον ἐστήτην ἐπὶ τοῦ θεοῦ της διεμαρτυρετο κατὰ τῶν παθημάτων τὰ ὁποῖα αὐτὸς ὑπέθετεν.

— Εἶναι δυνατόν πέντε ἔτη νὰ ἀλλοιωθῶσιν ἐπὶ τοσοῦτον τὴν Χριστίαν μου; ἡ καρδία μου με λέγει ὅτι εἶσαι σὺ, τέκνον μου, ὅχι οἱ ὀρθαλμοὶ μου! Σὲ καθυπέσταν λοιπὸν εἰς πολλὰς σκληραγωγίας, εἰς πολλὰς σταρήσεις;

— Ὁχι.

— Σὲ ἐπέθηκαν λοιπὸν ζυγὸν βαρύντατον;

— Ὁχι.

— Ἠσθάνητες λοιπὸν;

— Ὁχι.

— Ἡ καρδία του κοῦλάχιστον ἐπαθε πολλὰ καὶ συνετρίβη! ἐκλυστες πολὺ;

— Δὲν τὸ ἐνθυμοῦμαι πλέον!

— Χριστίνα, Χριστίνα, ζῆς ἄρα ἡ μήπως ἀντὶ σοῦ ἔχω ἐμπρὸς μου τὴν σκιά τῆς Ἀνουγκιάτας ἀπὸ τοῦ τάφου ἐξεληλυθῶσαν; . . . ὦ τέκνον μου, ἐνῶ σὲ βλέπω, νομίζω ὅτι ἐκείνην βλέπω, ἀψυχὸν ἐξαπλωμένην ἐπὶ τῆς νεκρικῆς αὐτῆς κλίνης!

Ἡ Μάρθα ὤψατο τοὺς μεγάλους ὀρθαλμούς της πρὸς τὸν οὐρανόν, ἤνωσε τὰς χεῖρας καὶ ἐψιθύρισε· — Μῆτέρ μου!

— Χριστίνα, λάλητέ με! κλαῦτε μετ' ἐμοῦ! ἡ ἀταραξία καὶ ἡ σιωπὴ σου με τρομάζουν. . . Ἀ! καὶ ἀπὸ τὸν θόρυβον τὸν ὁποῖον ἐδοκίμασα, ἐλησμονήσα νὰ σὲ εἰπῶ τὰ δικτρεύοντα . . . ἀκουτέ με· ὁ ἀδελφός μου Κάρολος ἐπέθε, ἐκ τῆς χρεωκοπίας ἐνός τῶν ἐν ταῖς ἀποικίαις συνεταίρων του μεγάλως αἰφνης ζηαίαι. Διὰ νὰ μὴ ἀπώλετῃ δὲ ὅλην τὴν περιουσίαν του, ἠναγκάσθη ν' ἀποπλεύσῃ ἀμελλητί πρὸς τὰς χώρας ἐκείνας. Ὅταν ἀνεχώρησεν, ἐνόμιζεν ὅτι θέλει ἐπανέλθῃ ἐντός τιμῶν ἐνιαυτῶν· ἀλλὰ τώρα ἀναβάλλει ἐπ' ἀρρίστου χρόνου διάστημα τὴν ἐπάνοδόν του, διότι αἱ ὑποθέσεις του καθιστοῦν ἀναγκαίαν τὴν ἀπουσίαν ταύτην. Συνεπῆγχε δὲ τὰς δύο μεγαλητέρας κόρας του. Εἰς ἐμὲ δὲ τὸν γέροντα, τὸν μὴ δυνατόν νὰ ὑπὶγῶ νὰ τὸν εὐρίω, μὴ δυνάμενον δὲ νὰ μείνω καὶ μόνος, μ' ἔδωκεν τὴν Χριστίαν· ἀλλ' ἐγὼ

δὲν ἠλέλησα νὰ σ' ἐπάρω, τέκνον μου, χωρὶς νὰ σὲ καταστήσω εὐτυχῇ. Ἐζήτησα ἐπιμόνως τὴν ἄδειαν νὰ σὲ ὑπανδρεύσω μὲ τὸν Ἑρβέρτον. Δὲν εἶσαι πλέον πλουσία κόρη, ὡς ἄλλοτε, καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρτισιν τοῦ πατρός σου, ἡ προστασία ἐμοῦ τοῦ γέροντος δὲν ἔτο στήριγμα πολλὰ διαρκές· ὁ πατήρ σου συγγένευσεν εἰς τὴν αἰτησίαν μου, καὶ σὲ στέλλει, ἀντὶ ἄλλου ἐνθυμήματος, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἄδειαν νὰ ὑπανδρευθῇς τὸν Ἑρβέρτον... Χριστίνα εἶσαι ἐλευθέρα, καὶ ὁ Ἑρβέρτος προσμένει τὴν σύζυγόν του...

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἀκόλουθον φυλλάδιον).

ΓΕΩΡΓΙΚΑ.

Ὁ κύριος Βλαγκῆς, γνωστὸς οἰκονομολόγος τῆς Γαλλίας, διατρέθων ἐοχάτως ἐν Ἀγγλίᾳ, ἔγραψε πολλὰς ἀξίας λόγου ἐπιστολάς περὶ τῆς παγκοσμίου ἐκθέσεως, ἐν αἷς, καταδεικνύων μετὰ σπανίας ἀπροσώποληψίας τὴν ὑπεροχὴν τῶν Ἀγγλῶν κατὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν καὶ τὴν τελειοποίησιν τῶν πλείστων βιομηχανικῶν ὀργάνων καὶ προϊόντων, προτρέπει τοὺς εὐφυεῖς αὐτοῦ συμπολίτας νὰ μιμηθῶσι τοὺς γείτονας Βρεττανοὺς, καταδιώκοντας ἀνεκδότως τὴν βελτίωσιν τῆς πολιτείας καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς κοινωνίας, οὐχὶ δι' ἀναστατώσεων καὶ ταραχῶν, ἡ διὰ θεωριῶν καὶ ὀνειροπολήσεων, ἀλλὰ δι' ἐφαρμογῆς εἰρηνικῆς, ἐγκαίρου καὶ βαθμιαίας τῶν μαθημάτων, ὅσα διδάσκει πρὸς αὐτοὺς ἡ πείρα, ὁ μόνος ἀλάνθαστος ὁδηγὸς ὅλων τῶν τόπων καὶ ὅλων τῶν αἰώνων.

Ὁ Κ. Βλαγκῆς ἐθαύμαζε πρὸ πάντων τὴν ἐντέλειαν καὶ τὴν ποικίλιαν τῶν γεωργικῶν ἐργαλείων τῶν Ἀγγλῶν. Ἀλλ' ἡμᾶς ἐξεπλήξε παρ' ὅσον πλέον ἡ διαβεβαίωσις αὐτοῦ, ὅτι τῶν πλείστων ἐκ τῶν ἐργαλείων τούτων καὶ τὰ ὄντομα αὐτὰ εἰσὶν ἄγνωστα ἐν Γαλλίᾳ! Ἐξελέγχων τὸ ἀμέθοδον τῶν συμπολιτῶν οὗτοῦ περὶ τὴν γεωργίαν, κατακρίνει τὴν προαιώνιον ἀκνησίαν αὐτῶν. Καὶ ὅμως πολλοὶ ἔτι ἐμυκτήρισαν πολλάκις τοὺς Ἑλληνας ἡμᾶς, τοὺς ζήσαντας τοσοῦτους αἰῶνας ὑπὸ δουλείαν, καὶ ἀπέχοντας τῆς Εὐρώπης, οὐχὶ δύο ὥρας ὡς ἡ Γαλλία τῆς Ἀγγλίας, ἀλλ' ἡμέρας ὀλοκλήρους, ὅτι μεταχειρίζομεθα εἰσέτι τὸ ὀμηρικὸν ἄροτρον!

Γνωστὸν βεβαίως εἰς πολλοὺς τῶν ἀναγνωστῶν, ὅτι ἐφηρμόσθη κατὰ τινὰ μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ ἐπὶ τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν ἡ ἀνεκτίμητος δύναμις τοῦ ἀτμοῦ· ὁ τόπος δὲ ὅπου εἰσῆλθῃ γενικώτερον ἡ χρῆσις αὕτη, ὅπου καταβάλλονται καθ' ἑκάστην ἡγῶνες εἰς τὸ νὰ ἀναπληρωθῇ δι' αὐτοῦ πᾶσα συνδρομὴ καὶ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν, ὑπάρχει καὶ πάλιν ἡ Ἀγγλία. Δι' ἀτμοκινήτων μηχανῶν ἄροτριῶσι, κόπτουσι χόρτον διὰ τὰ ζῶα καὶ λικμίζουσι τὸν οἶτον, καὶ διὰ τοιούτων ἐπίσης σκαλίζουσι, καὶ καθαρίζουσι, καὶ σκάπτου-
ειν ὡς διὰ λίσχου τὴν γῆν. Κατέστη δὲ ἀναμφι-

σβήτητον σήμερον ὅτι, ὅπου οἱ γεωργοὶ δύνανται νὰ πορισθῶσιν εὐκόλως καὶ ἀνευ πολλῆς δαπάνης γαϊάν-θρακας, ἐκεῖ ἡ δύναμις τοῦ ἀτμοῦ εἶναι καὶ οἰκονομικωτέρα καὶ ἐργατικωτέρα.

Ὅστις ἐγνώρισε τὴν δύναμιν τοῦ ἀτμοῦ, ἡ ἀνέγνωσέ τι περὶ αὐτῆς, δὲν ἀρριθῶνται βεβαίως περὶ τῶν δύο τούτων πλεονεκτημάτων. Καὶ ὅμως, πρὸς πλείω πλῆθος πληροφορίαν τῶν ἀναγνωστῶν, ἐρανίζομεθα παρ' ἀγγλικῆς ἐφημερίδος τὴν ἐφεξῆς συμπαραβολὴν, ἀποδεικνύουσαν ἐναργῶς δι' ἀριθμῶν τὴν ἀλήθειαν ταύτην.

» Διὰ νὰ πεισθῶμεν, λέγει ἡ ἐφημερίς αὕτη, περὶ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἀτμοῦ, ἂς ἐξετάσωμεν πόσον τὸ πόρισμα τῆς ἐργασίας, καὶ πόσα δαπανῶνται πρὸς διατήρησιν τῶν ὀργάνων τῆς ἐργασίας αὐτῆς ἐν ὥρᾳ ἀεργίας. Τὸ ἔτος ἔχει ἡμέρας 365, ἡ ὥρας 8,760, ἐξ αὐτῶν οἱ ἵπποι (σημειωτέον ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ ἀντίβρωι, ὡς παρ' ἡμῖν, ἀροτριῶσιν ἵπποι), ἐργάζονται συνήθως 300 ἡμέρας, ἡ ὥρας 2,400, πρὸς 8 ὥρας καθ' ἑκάστην. Μένουσι λοιπὸν 6,360 ὥραι, καθ' αἷς οἱ ἵπποι τρέφονται ἄργοι. Ἐνῶ τὴν ἀτμοκίνητον μηχανὴν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν εἰς κίνησιν ὅσας ὥρας θέλομεν, ὅποταν θέλομεν, καὶ ἀνευ τῆς ἐλαχίστης διακοπῆς.

Τρεῖς μηχαναὶ πρὸς ἀροτρίωσιν τῆς γῆς ἀνιδείχθησαν μέχρι τῆς σήμερον εὐδοκιμώταται ἐν Ἀγγλίᾳ. Πρώτη ἡ ἐφευρεθεῖσα τὸ 1846 ὑπὸ τοῦ Κ. Ὁσβόρν, δεύτερα ἡ τοῦ ἐξ Ἐδιμβούργης Κ. Ἰακώβου Ὑσχερ (James Usher) ἐφευρεθεῖσα τὸ 1849, καὶ τρίτη ἡ τοῦ Λόρδου Οὐίλλουγβυ δ' Ἐρεσβυ, δοκιμασθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ περὶ τὰ μέσα τοῦ λήξαντος ἔτους.

Ὁ Κ. Ὁσβόρν μεταχειρίζεται τὴν δύναμιν τοῦ ἀτμοῦ εἰς τὴν ἔλξιν τοῦ σιδηροῦς ἄρότρου, διὰ σχοινίου μακροῦ περιστρεφομένου περὶ ἐργατοκύλινδρον, ὅτω πως τοποθετοῦνται ἐν τινὶ ἀγρῷ δύο τοιαῦται μηχαναὶ ἡ μία κατέναντι τῆς ἄλλης, ἀπέχουσαι δὲ ἀπ' ἀλλήλων μέχρι διακοσίων μέτρων, καὶ προσαρμύζονται ἐπὶ δύο σιδηρῶν ἰδῶν, αἵτινες γίνονται κινηταί, ὅπως μετατοπίζονται εὐκόλως, κατὰ τὴν ἀνάγκην. Ἀφ' ἐκάστης τῶν μηχανῶν τούτων ἐξέρχεται σχοινίον ἡ μᾶλλον ἄλυσις ἥτις, ἀπολήγουσα πρὸς τὴν ἀντικειμένην μηχανήν, στρέφεται περὶ τὸν ἐργατοκύλινδρον. Αἱ ἄλυσις αὗται ἔλκουσι δύο ἄροτρα τὰ ὅποια προβαίνουν ἐντιθέτως, καθόσον ἐκάστη αὐτῶν ἐκτυλίσσεται ἀπὸ τοῦ ἐργατοκύλινδρου τῆς μιᾶς, τυλίσσεται περὶ τὸν τῆς ἄλλης μηχανῆς.

Ἡ τοῦ Κ. Ἰακώβου Ὑσχερ ἐργάζεται ὡς ἄλλος ἵππος ἡ βοῦς, προχωροῦσα ἐπὶ ὁδοῦ σιδηρᾶς ἀλλὰ κινήτης, καὶ σύρουσα κατόπιν αὐτῆς ἀριθμὸν τινὰ ἄρότρων μέχρι τῶν πέντε.

Ἡ τοῦ Λόρδου Οὐίλλουγβυ δ' Ἐρεσβυ, τὴν ὁποίαν παριστᾷ ἡ ὀπισθεν εἰκὼν, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπλοποίησις τῆς τοῦ Κ. Ὁσβόρν, διότι εἶναι μόνον μία, ἔλκουσα δύο ἄροτρα διὰ δύο μακρῶν σχοινίων, ἐξ ὧν τὸ ἐν τυλίσσεται περὶ τὸν ἐργατοκύλινδρον ἐν τῷ ἄλλῳ ἐκτυλίσσεται.

Ἐννοοῦμεν ὅτι ἡ εἰσαγωγή τοιούτων μηχανῶν παρ' ἡμῖν εἶναι ἀναντιρρήτως πολλὰ δύσκολος· διότι, οὐχ